

EUROPESE BANKAUTORITEIT

SAMENVATTING
VAN HET JAARVERSLAG 2019

PDF	ISBN 978-92-9245-701-3	ISSN 1977-8902	doi:10.2853/82286	DZ-AA-20-001-NL-N
print	ISBN 978-92-9245-714-3	ISSN 1977-8678	doi:10.2853/545889	DZ-AA-20-001-NL-C

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2021

© Europese Bankautoriteit, 2021

Overname met bronvermelding toegestaan.

Voor gebruik of overname van foto's of andere materialen die niet onder het auteursrecht van de Europese Unie vallen, moet u rechtstreeks toestemming vragen aan de houders van het desbetreffende auteursrecht.

Printed by the Publications Office of the European Union in Luxembourg

EUROPESE BANKAUTORITEIT

SAMENVATTING
VAN HET JAARVERSLAG 2019

Regelgeving en toezicht versterken

Voorbereiden op de implementatie van Bazel III in de EU

Het verzoek om advies van de Europese Commissie over de implementatie van de hervormingen van Bazel III na de crisis

Het is van groot belang dat er prudentiële normen bestaan die wereldwijd gelden. Op die manier kan er een gelijk speelveld ontstaan voor internationaal werkzame banken. Deze normen moeten binnen de EU op betrouwbare en evenredige wijze worden toegepast, met inachtneming van de specifieke kenmerken van de banksector in de EU.

Op 4 mei 2018 heeft de EBA van de Europese Commissie een verzoek om advies ontvangen over de implementatie van de hervormingen van Bazel III na de crisis. Het belangrijkste doel hiervan is de al te grote verscheidenheid aan risicogewogen activa te verminderen en

ervoor te zorgen dat de kapitaalratio's van de banken in de verschillende rechtsgebieden beter met elkaar kunnen worden vergeleken. Tevens werd van de EBA nader advies gevraagd over de tenuitvoerlegging van het herziene kader voor marktrisico – d.w.z. de grondige herziening van de handelsportefeuille (Fundamental Review of the Trading Book, FRTB) – in de EU.

Als reactie op het verzoek van de Commissie heeft de EBA een advies opgesteld, dat bestond uit een specifieke beleidsbeoordeling van het herziene Bazel-kader op het gebied van kredietrisico, effectenfinancieringstransacties, operationeel risico en de outputondergrens, een beleidsbeoordeling van de herziene kaders voor het risico van de aanpassing van de kredietwaardering en het marktrisico, en een macro-economische effectbeoordeling

van de hervormingen van Bazel III. Het is de bedoeling dat beide beoordelingen worden opgenomen in het wetgevingsvoorstel van de Commissie voor de implementatie van Bazel III in de EU.

Beoordeling van het effect van Bazel III op banken en de economie

Om aan het verzoek van de Europese Commissie te voldoen, heeft de EBA gegevens verzameld en een kwalitatieve enquête gehouden. Op deze wijze heeft de EBA van 189 banken uit 19 EU-landen alle relevante informatie ontvangen.

Uit de analyse van de EBA bleek dat uiterlijk in 2027 – de datum waarop de hervormingen volledig moeten zijn doorgevoerd⁽¹⁾ – de EU-banken 23,6 % meer Tier 1-kapitaal moeten aanhouden dan in juni 2018.

Samen met de Europese Centrale Bank (ECB) heeft de EBA ook de kosten en baten van de hervormingen voor de economie in bredere zin beoordeeld. Volgens simulaties op basis van een macro-economisch model van de ECB zal het doorvoeren van de hervormingen met enige overgangskosten gepaard gaan. Daar staat tegenover dat Bazel III op de lange termijn grote voordelen biedt omdat de kans op ernstige economische recessies in de toekomst kleiner is. Daarmee valt de kosten-batenverhouding duidelijk positief uit.

Advies over de implementatie van Bazel III in de EU

In haar advies over de implementatie van het definitieve kader van Bazel II voor **kredietrisico** heeft de EBA zorgvuldig gekeken naar de implicaties van afzonderlijke hervormingen en het effect van het doorvoeren van alle hervormingen op de banken in de EU. De EBA constateerde dat het kader van Bazel III voor kredietrisico over het algemeen goed in de EU kan worden geïmplementeerd, vooral omdat veel van de aangebrachte wijzigingen op reeds bestaande praktijken betrekking hebben. In

totaal bevat het verslag 94 beleidsaanbevelingen voor kredietrisico: 39 beleidsaanbevelingen die specifiek relevant zijn voor de standaardbenadering; 48 beleidsaanbevelingen over de interneratingbenadering; en 7 beleidsaanbevelingen over beide benaderingen.

Op het vlak van het **tegenpartijkredietrisico** verstrekke de EBA advies over het toepassen van de hervormingen van Bazel III op effectenfinancieringstransacties; deze hervormingen zijn bedoeld om nieuwe regels te introduceren voor de berekening van de blootstellingswaarden van deze transacties.

De **outputondergrens** houdt in dat de kapitaalvereisten voor instellingen die interne modellen hanteren, niet mogen uitkomen onder 72,5 % van de kapitaalvereisten op grond van de standaardbenadering. Uit de analyse van haar kwalitatieve impactstudie maakte de EBA op dat de door het BCBS geijkte outputondergrens aan de doelstellingen voor EU-banken voldoet. Niettemin heeft de EBA het mechanisme van de outputondergrens onderzocht en zij keek daarbij naar verschillende manieren om deze toe te passen.

De EBA heeft ook de herziene kaders voor het **risico van de aanpassing van de kredietwaardering (Credit Valuation Adjustment, CVA)** en het **marktrisico** beoordeeld en daarover beleidsaanbevelingen geformuleerd.

Het advies over het CVA-risico had vooral betrekking op de omschrijving van het spectrum van transacties waarvoor de kapitaalvereisten voor dit risico gelden, op de specificatie van de vereenvoudigde benaderingen van het CVA-risico en op het feit dat instellingen met een beperkte blootstelling aan dit risico deze benaderingen vanuit het oogpunt van evenredigheid moeten kunnen inzetten.

Wat betreft het marktrisico verleende de EBA in haar advies goedkeuring aan het gebruik van de herijkte standaardbenadering van Bazel II van het marktrisico, als zijnde een vereenvoudigde standaardbenadering voor instellingen met een beperkte blootstelling aan dit risico. Met het oog op dit advies werden gegevens verzameld en vulden de banken in de eerste helft van 2019 een kwalitatieve vragenlijst in. Dit gebeurde op basis van de FRTB-normen die het BCBS in januari 2019 had opgesteld.

⁽¹⁾ Op 27 maart 2020 kondigde het Bazels Comité voor bankentoezicht (BCBS) aan dat de implementatie van Bazel III tot 1 januari 2023 zou worden uitgesteld. Het liet tevens weten dat de bijbehorende overgangsbepalingen voor de outputondergrens met één jaar zouden worden verlengd.

Vorbereidingen treffen voor belangrijke nieuwe EU-wetgeving

Routekaarten voor het pakket risicobeperkende maatregelen

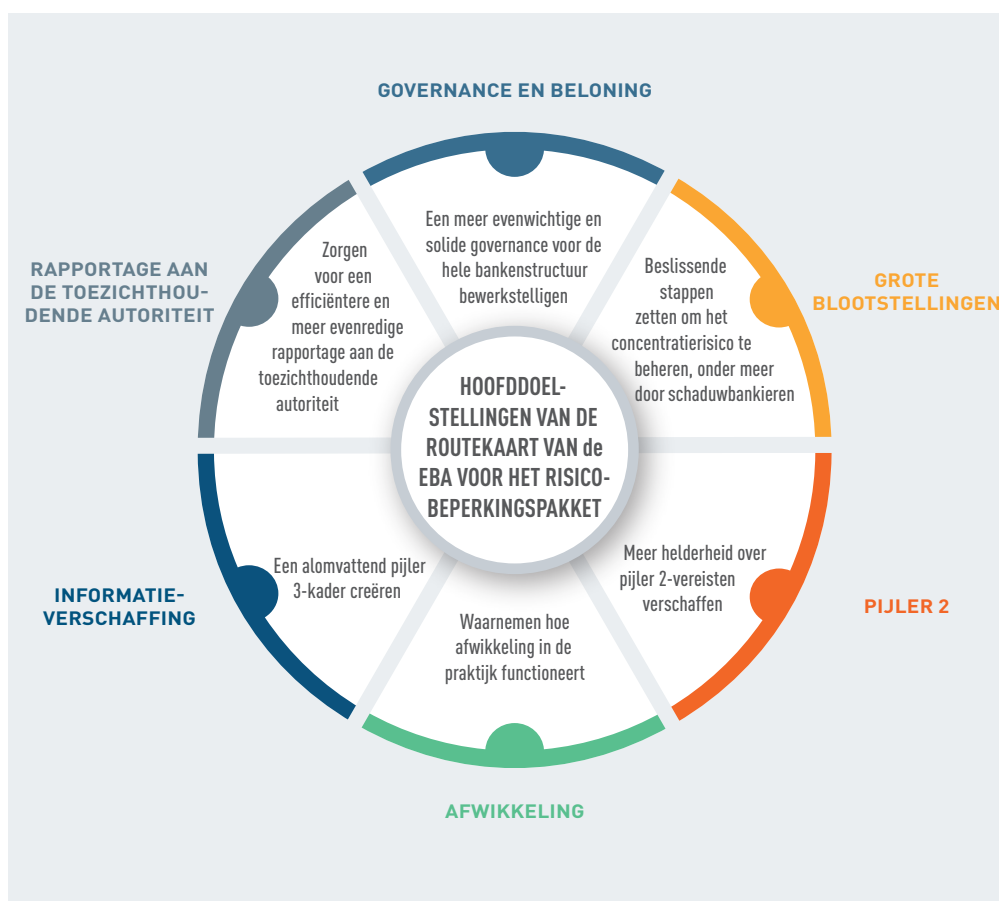
Het risicobeperkingspakket – dat wijzigingen van de richtlijn kapitaalvereisten (RKV), de verordening kapitaalvereisten (VKV), de richtlijn herstel en afwikkeling van banken (BRRD) en de verordening inzake het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (GAM) omvat – voorziet de EBA van meer dan honderd nieuwe mandaten. Met deze mandaten worden het gemeenschappelijke rulebook en de monitoring van regelgevingspraktijken geactualiseerd en aangevuld. De EBA heeft besloten de onderwerpen **governance** en **beloning, grote blootstellingen, pijler 2-vereisten, afwikkeling** en **prudentiële rapportage en informatieverschaffing** op te nemen in een pakket routekaarten ter aanvulling van andere afzonderlijke routekaarten, zoals voor **marktrisico** en **duurzame financiering**. Met deze

serie routekaarten wordt informatie verstrekt over de opeenvolging en prioritering van de verleende mandaten. De EBA heeft daarin in voorlopige bewoordingen aangegeven hoe zij de mandaten uitlegt en daarbij enkele beleidsrichtsnoeren verschaft.

Versterking van het gemeenschappelijke securitisatiekader van de EU met een accent op eenvoud, transparantie en standaardisering

In januari 2019 hebben de drie Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA's), namelijk de EBA, de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EIOPA), binnen het Gemengd Comité een securitisatiecomité ingesteld om ervoor te zorgen dat er in alle betrokken sectoren

Figuur 1: EBA-routekaart voor risicobeperkingspakket – mandaten

consistent toezicht op de toepassing van het securitisatiekader van de EU wordt gehouden. Het securitisatiecomité bestaat uit vertegenwoordigers van de ETA's, de nationale bevoegde autoriteiten, de Europese Commissie en de ECB en heeft zich met enkele belangrijke onderwerpen beziggehouden, waaronder i) de interpretatie van de reikwijdte van de toepassing van de securitisatieverordening (2017/2402) in de diverse rechtsgebieden, ii) due-diligence-vereisten voor institutionele beleggers in de EU en iii) verduidelijking van het toepassingsgebied van het kader voor derde landen.

Tenuitvoerlegging van het prudentiële kader voor beleggingsondernemingen en toekomstige regelgevingsproducten van EBA

De EBA heeft de Europese Commissie deskundige bijstand en advies verleend voor de ontwikkeling van het nieuwe prudentiële kader voor beleggingsondernemingen als reactie op haar verzoek om advies dat in 2017 werd gepubliceerd.

Met het nieuwe kader wordt beoogd prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen te formuleren die eenvoudiger en meer evenredig zijn dan de thans onder RKV 4 en VKV geldende vereisten, rekening houdend met de omvang, aard en complexiteit van de activiteiten van deze ondernemingen.

In het nieuwe kader worden een behoorlijk aantal EBA-mandaten beschreven voor de volgende gebieden: grenswaarden en criteria voor beleggingsondernemingen die met de VKV moeten stroken, kapitaalvereisten en samenstelling van kapitaal, rapportage en openbaarmaking, beloning en governance, convergentie van het toezicht en het toezichtsproces, en ecologische, sociale en governance-risico's (ESG).

De EBA is van plan de regelgevingsproducten met betrekking tot deze mandaten in vier fasen in te dienen.

Voortzetting van het IRB-herstelprogramma en benchmarking van interne modellen

In 2019 heeft de EBA haar regelmatige jaarlijkse exercities van benchmarking door toezichthouders uitgevoerd, die tot doel hebben uitschieters in de berekeningen van risicogewogen activa (RWA's) via interne modellen te

identificeren. Elke exercitie werd gevolgd door de publicatie van twee horizontale verslagen met een samenvatting van de belangrijkste bevindingen voor kredietrisico en marktrisico. Het uitdagendste aspect van vergelijkende RWA-onderzoeken is een onderscheid te maken tussen de invloed van enerzijds op risico's en anderzijds op de praktijk gebaseerde factoren. Daarom verschilt de benchmarking voor kredietrisico van die voor marktrisico.

In maart 2019 heeft de EBA de richtsnoeren inzake de ramingen van verlies bij wanbetaling (LGD) die passend zijn voor een economische neergang gepubliceerd, en zo de evaluatie van de regelgeving voor de IRB-benadering afgerond, waarmee in een verslag van februari 2016 was begonnen. De resultaten tot dan toe en de geplande volgende stappen werden beschreven in een voortgangsverslag over de IRB-routekaart dat in juli 2019 werd gepubliceerd. Dit verslag bevatte tevens een nieuw schema voor de invoering van herziene regelgeving.

Het voornaamste doel van de IRB-routekaart is het vertrouwen van de marktdeelnemers in de uitkomsten van interne modellen te herstellen en te zorgen voor een gelijk speelveld en eigenvermogensvereisten die passen bij het risico dat de instellingen nemen. Door de uitvoering van de IRB-routekaart zullen de risicoramingen en risicogewogen activa van de verschillende instellingen naar verwachting beduidend beter dan voorheen met elkaar kunnen worden vergeleken.

Aanpassing van het governance- en beloningsbeleid

Richtlijn (EU) 2019/878 (RKV 5), vastgesteld op 20 mei 2019, is een wijziging op Richtlijn 2013/36/EU (de RKV), van onder meer de bepalingen over governance en beloning, om binnen de EU een meer geharmoniseerde en evenredige aanpak te waarborgen.

Conform de aanbevelingen van het verslag van de Europese Commissie van 28 juli 2016 staat in de nieuwe bepalingen met name dat kleine instellingen en personeel met een weinig variabele beloning de beginselen voor uitstel van betaling en betaling in instrumenten en het pensioenbeleid als omschreven in Richtlijn 2013/36/EU niet in acht hoeven te nemen. Overeenkomstig het mandaat dat haar in RKV 5 werd verleend, begon de EBA in 2019

haar richtsnoeren betreffende een beheerst beloningsbeleid te wijzigen. Zij vermeldde daarin de voorwaarden voor het toepassen van het evenredigheidsbeginsel en tevens andere aspecten van de toepassing op groepen, het gebruik van op aandelen gebaseerde instrumenten en de uitstelperiode. Tevens startte de EBA met het ontwikkelen van richtsnoeren op grond van een nieuwe bepaling in RKV 5 waarin staat dat de beloning genderneutraal moet zijn.

Ook startte de EBA met de herziening van de richtsnoeren voor een passende en adequate

beoordeling van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie. Daarbij baseerde zij zich op de wijzigingen in RKV 5 die tot doel hadden het risicobeheer te verbeteren, de betrokkenheid van het bestuur bij het toezicht op het risicobeheer te vergroten en aan te duiden dat het risico van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme moet worden meegenomen in het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder (SREP) en derhalve ook in degelijke governance-regelingen.

Monitoring van de tenuitvoerlegging van en de convergentie van het toezicht voor vereisten op het gebied van afwikkeling, consumenten, betalingen en bestrijding van witwaspraktijken en prudentiële vereisten binnen de EU

Bevordering van efficiënte en gecoördineerde crisisbeheersing door kredietinstellingen, beleggingsondernemingen en financiële marktinfrastructuren in de EU

In februari 2019 heeft de EBA een handboek over waardering voor afwikkelingsdoeleinden gepubliceerd, met als doel de convergentie en consistentie van waarderingspraktijken en de interactie met onafhankelijke taxateurs in de

EU te bevorderen. De EBA heeft aan het handboek een hoofdstuk toegevoegd over de managementinformatiesystemen die instellingen gebruiken voor de waardering met het oog op afwikkeling.

Beoordeling van de convergentie van toezichtpraktijken

Voor 2019 heeft de EBA een convergentieplan opgesteld om de convergentie van het toezicht in de hele EU te bevorderen. In dit plan komen belangrijke onderwerpen aan de orde die extra prudentieel toezicht vereisen. Het is bedoeld om de bevoegde autoriteiten te helpen de prioriteiten van het toezicht voor 2019 vast te stellen en hun aandacht te vestigen op de consistente implementatie van bepaalde beleidsproducten.

Van de bevoegde autoriteiten wordt verwacht dat zij bij hun toezicht op de interne governance-regelingen van instellingen rekening houden met de herziene EBA-richtsnoeren inzake interne governance en de gezamenlijke richtsnoeren van de EBA en ESMA voor de beoordeling van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie, die beide op 30 juni 2018 van kracht werden. Daarnaast hebben de bevoegde autoriteiten geëvalueerd hoe, qua aan-

pak en processen, de risico's van informatie- en communicatietechnologieën (ICT) worden beoordeeld en beperkt.

Tot slot werden in 2019 de beoordeling en monitoring van de vermindering van het aantal niet-renderende leningen op de balansen van instellingen als belangrijke nieuwe aandachtspunten voor het toezicht geïntroduceerd. Het doel hiervan was de toezichthouders te volgen in hun voorbereiding op de uitvoering van de richtsnoeren inzake het beheer van niet-renderende en respijtblootstellingen^[2].

Beperking van de variabiliteit van modellen en uitbreiding van de benchmarking tot de internationale standaard voor financiële verslaglegging (IFRS) 9

Een belangrijk aandachtspunt voor de EBA in 2019 was het verkrijgen van een volledig inzicht in de praktijken van banken als het gaat om modelleren op grond van de internationale standaard voor financiële verslaglegging (IFRS) 9. De komende jaren zal de EBA daarnaar blijven streven. In juli 2019 heeft de EBA de IFRS 9-routekaart gepubliceerd en de IFRS 9-benchmarkingexercitie gelanceerd^[3]. Deze exercitie, die een permanent karakter heeft, is vanuit het perspectief van toezicht essentieel, omdat het meten van de verwachte kredietverliezen rechtstreeks invloed heeft op de omvang van het eigen vermogen en de verplichte ratio's. Met dit initiatief wordt een begin gemaakt met het in kaart brengen van inconsistenties die ertoe kunnen leiden dat de prudentiële cijfers te sterk of onnodig uiteenlopen, wat een grondige aanpak vereist. Vanwege de complexiteit van de werkzaamheden kan deze doelstelling (identificatie van inconsistenties) pas op middellange tot lange termijn en met een getrapte benadering worden gerealiseerd.

Uitvoeren van prudentieel beleid inzake uitbestedingsbehoeften, structurele valutadekking en afwikkeling

Gezien de digitalisering en het groeiende belang van IT en financiële technologie is **uitbe-**

steding een manier om relatief eenvoudig toegang tot nieuwe technologieën te krijgen en schaalvoordelen te bewerkstelligen. De EBA heeft haar richtsnoeren inzake uitbesteding bijgewerkt om instellingen een helder kader en rechtszekerheid te bieden wanneer zij taken aan externe dienstverleners uitbesteden. Het gaat hierbij vooral om taken op gebieden die in technische zin innovatief zijn, zoals cloud computing en andere IT-diensten.

Het concept en de specifieke toepassing van de **bepaling over structurele valutaposities** blijkt onder zowel toezichthoudende autoriteiten als instellingen aanleiding te geven tot uiteenlopende interpretaties. Dit heeft geleid tot een inconsistente toepassing van de bepaling binnen de EU. Om voor een geharmoniseerde interpretatie en uitvoering in de EU te zorgen, heeft de EBA in oktober 2019 een raadplegingsdocument over ontwerpricht-snoeren voor de behandeling door bevoegde autoriteiten van structurele valutaposities gepubliceerd.

Wat betreft **afwikkeling** heeft de EBA gekeken naar het uitvoeren van het bail-inproces, met als doel de efficiëntie te vergroten. De EBA heeft onder meer veel tijd besteed aan het onderzoeken van de raakvlakken tussen het bail-inproces en de Europese effectenwetgeving. Ook werd er veel energie gestoken in het bestuderen van de interactie tussen de bail-in en de EU-regelgeving over fusies en de goedkeuring van staatssteun.

Convergentie in het toezicht op de vereisten voor betalingsdiensten en consumentenbescherming

Gedurende 2019 heeft de EBA haar werkzaamheden op het gebied van betalingsdiensten voortgezet. Zo probeerde zij bij te dragen aan het realiseren van de doelstellingen van de herziene richtlijn betalingsdiensten (Payment Services Directive, PSD 2) en ervoor te zorgen dat de voorschriften van de richtlijn en de bijbehorende technische normen en richtsnoeren van de EBA in de EU op een solide, efficiënte en consistente wijze worden toegepast. In dit kader heeft de EBA in reactie op vragen vanuit de sector een toelichting verschaft op de implementatie van de toegangsinterfaces die op grond van PSD 2 worden vereist. Tevens heeft de EBA vragen behandeld over de praktische uitdagingen voor de sector in de aanloop naar de datum waarop Gedele-

^[2] Deze zijn sinds 30 juni 2019 van toepassing.

^[3] <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-on-ifrs-9-deliverables-and-launches-ifrs-9-benchmarking-exercise>

geerde Verordening (EU) 2018/389 inzake sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en veilige open communicatie (de technische reguleringsnormen voor sterke cliëntauthenticatie en gemeenschappelijke en veilige open communicatie) van toepassing werd, namelijk op 14 september 2019. Om de uitdagingen van de sector beter te begrijpen heeft de EBA in januari 2019 ook een werkgroep ingesteld die zich op grond van PSD 2 bezig houdt met applicatieprogrammeringsinterfaces. Deze werkgroep bestaat uit dertig afgevaardigden van de sector en de nationale bevoegde autoriteiten. Dit garandeert een evenwichtige en gelijke vertegenwoordiging van de voornaamste belanghebbenden binnen de EU.

Op het gebied van consumentenbescherming heeft de EBA in juli 2019 een verslag gepubliceerd over de uitvoering van de richtsnoeren inzake producttoezicht- en -governanceregelingen. Deze richtsnoeren zijn in 2015 gepubliceerd en gelden vanaf 2017. In het verslag worden enkele goede en slechte praktijken vermeld en de volgende stappen beschreven die de EBA gaat nemen om haar mandaat inzake de convergentie van het toezicht te vervullen.

Beoordeling van de risico's van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme in de prudentiële context

In juli 2019 heeft de EBA een advies over communicatie met onder toezicht staande entiteiten gepubliceerd. Aanleiding hiervoor was het

actieplan van de Europese Raad dat eind 2018 verscheen. In dit plan komt duidelijk naar voren dat het nodig is het toezicht op de bestrijding van witwaspraktijken en de financiering van terrorisme (AML/CFT), en de uitwisseling van informatie en de samenwerking tussen de betrokken autoriteiten en de prudentiële toezichthouders, met name in grensoverschrijdende gevallen, effectiever te laten verlopen. In haar advies benadrukte de EBA hoe groot de risico's van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (ML/TF) in de prudentiële context en binnen de interne markt zijn.

De EBA begon AML/CFT-overwegingen in het prudentieel toezicht te integreren om ervoor te zorgen dat gedurende het hele toezichtproces, waaronder vergunningverlening en doorlopend toezicht, rekening wordt gehouden met ML/TF-risico's, en specifiek in het kader van het SREP, als onderdeel van de evaluatie van risico's, bedrijfsmodellen, krediettransacties, governance en intern risicobeheer. Dit werk wordt in 2020 en daarna voortgezet.

Tot slot heeft de EBA fase 1 uitgevoerd van een meerjarenprogramma waarbij werd nagegaan of de nationale bevoegde autoriteiten het AML/CFT-toezicht op banken op correcte wijze uitoefenen. Daarmee beoogde zij vast te stellen hoe effectief de aanpak van deze autoriteiten is en de AML/CFT-inspanningen van de afzonderlijke bevoegde autoriteiten te ondersteunen. De EBA zal deze AML/CFT-evaluaties in 2020 continueren.

Horizontale prioriteiten in de financiële sector van de EU

Zorgen voor technologische neutraliteit in regelgeving en toezicht

Vaststellen van trends in de uitrol van big data en geavanceerde analyses

De EBA heeft geconstateerd dat het gebruik van big data en kunstmatige intelligentie en automatisch leren een veelbelovende technologische innovatie voor financiële diensten vormt, die in de toekomst nog verder wordt uitgebreid. De EBA heeft het gebruik van big data en geavanceerde analyses in de banksector grondig geëvalueerd en in januari 2020 haar verslag hierover gepubliceerd. Het verslag heeft tot doel de kennis die belanghebbenden van de huidige praktijken hebben, te delen en aan te geven wat de belangrijkste pijlers en aspecten van vertrouwen zijn waarop het gebruik van big data en geavanceerde analyses moet zijn gebaseerd.

Beoordelen of het EU-recht toepasbaar is op en geschikt voor cryptoactiva

In 2019 heeft de EBA een verslag gepubliceerd over de toepasbaarheid en geschiktheid van het EU-recht met betrekking tot cryptoactiva. Als het gaat om zulke cryptoactiva heeft de EBA relatief weinig activiteiten in de EU waargenomen. Zij heeft opgemerkt dat deze activiteiten buiten de werkingssfeer van de regelgeving van de EU inzake banken, betalingen en elektronisch geld vallen, waardoor risico's ongedekt blijven.

De EBA heeft uitgelegd dat een alomvattende kosten-batenanalyse nodig is, waarbij naar kwesties binnen en buiten de financiële sector wordt gekeken. Alleen zo kan worden bepaald welke actie in EU-verband vereist is om een adequate oplossing voor de geïdentificeerde risico's voor consumenten, de operationele veerkracht en het gelijke speelveld te vinden.

Innovaties monitoren en risico's beheren

De EBA volgt op technologie gebaseerde financiële innovaties en bekijkt welke kansen zij bieden en welke risico's zij mogelijk meebrengen voor ICT, cyberbeveiliging of de operationele veerkracht. Dan kan zij zo nodig een passende beleidsreactie geven.

In 2019 heeft de EBA een nieuwe methode ontwikkeld om innovatie te monitoren, namelijk een onlinescreeningtool. Daarmee kan zij de meest recente ontwikkelingen op innovatiegebied volgen en het belang daarvan beoordelen. Tevens kan zij zaken aanwijzen die topprioriteit moeten krijgen en helpen de werkzaamheden van de subgroep innovatieve producten in goede banen te leiden.

Wat betreft het risicobeheer heeft de EBA in 2019 belangrijke richtsnoeren inzake ICT en risicobeheer op het gebied van veiligheid gepubliceerd om de veerkracht van de bank- en betaalsector in de EU te vergroten.

Het effect van FinTech op de bedrijfsmodellen van betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld beoordelen

In 2019 heeft de EBA geanalyseerd wat voor effect FinTech op betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld heeft om het uitwisselen van kennis tussen regelgevers en toezichthouders te bevorderen.

Uit de bevindingen van die analyse kan worden opgemaakt dat er een relatie bestaat tussen de groei van de betaalsector en de kleinere rol die banken als tussenpersoon spelen; de gevestigde kredietinstellingen meldden namelijk dat er sprake was van negatieve gevolgen voor hun inkomsten uit betalingen. De meeste instellingen lijken momenteel in te zetten op de uitbreiding van hun producten en diensten en het betreden van nieuwe markten.

De meest prominente innovaties zijn cloud computing en digitale/mobiele portemonnees, met een groeiende rol in kunstmatige intelligentie en automatisch leren, big data en geavanceerde analyses en biometrie.

De opkomst van facilitators van innovatie volgen en beste praktijken formuleren

In januari 2019 hebben de ETA's een verslag over facilitators van innovatie gepubliceerd met daarin een overzicht van bestaande regelingen en een serie beste praktijken om deze te ontwikkelen en toe te passen.

Het verslag bevat een vergelijkende analyse van de innovatiefacilitators en, op basis van deze analyse, een serie beste praktijken die tot doel hebben i) een consistente ontwikkeling en toepassing van deze facilitators te bevorderen, ii) de transparantie te bevorderen van beleidsresultaten op grond van regelgeving en toezicht die voortvloeien uit interacties met betrekking tot zulke facilitators en iii) de samenwerking tussen nationale autoriteiten, waaronder instanties op het gebied van consumenten- en gegevensbescherming, gemakkelijker te maken.

Belemmeringen aanwijzen voor het verlenen van financiële diensten over de grens

In oktober 2019 heeft de EBA een verslag gepubliceerd waarin wordt nagedacht over mogelijke digitale oplossingen voor het verlenen van grensoverschrijdende financiële diensten en over potentiële obstakels voor het verlenen van bank- en betalingsdiensten over de grens als gevolg van uiteenlopende vereisten voor consumentenbescherming, bedrijfsvoering en AML/CFT. Ook wordt in het verslag aanbevolen dat de Europese Commissie ten behoeve van de grensoverschrijdende dienstverlening met deze zaken aan de slag gaat.

Het bereik van FinTech-activiteiten en de vergunningverlening daarvoor analyseren

In juli 2019 heeft de EBA een verslag gepubliceerd over het wettelijke bereik en de wettelijke status en de aanpak van de vergunningverlening in verband met FinTech-activiteiten. In het verslag wordt geconcludeerd dat FinTech-bedrijven die niet onder bepaalde regelgeving vallen, niet hoeven te worden gereguleerd omdat zij activiteiten en diensten van bijkomende/niet-financiële aard verrichten. Wat betreft de vergunningverlening is de EBA van oordeel dat bevoegde autoriteiten de beginselen van evenredigheid en flexibiliteit steeds op dezelfde wijze toepassen. Het maakt daarbij niet uit of de aanvragers traditionele of innovatieve bedrijfsmodellen en/of leveringsmechanismen overleggen.

ESG-factoren in de werkzaamheden van de EBA integreren

Opstellen van een ESG-actieplan voor de banksector

In 2019 heeft de EBA haar actieplan inzake duurzame financiering gepubliceerd, met daarin een overzicht van haar mandaten op dit gebied, de voorbereidende technische werkzaamheden voor de marktanalyse en haar contacten met belanghebbenden. Met de bevoegde autoriteiten in de EU richtte de EBA het netwerk voor duurzame financiering op, dat als samenwerkingsplatform moet dienen. Tevens organiseerde zij drie technische workshops met banken, bevoegde autoriteiten en onderzoekers uit de EU.

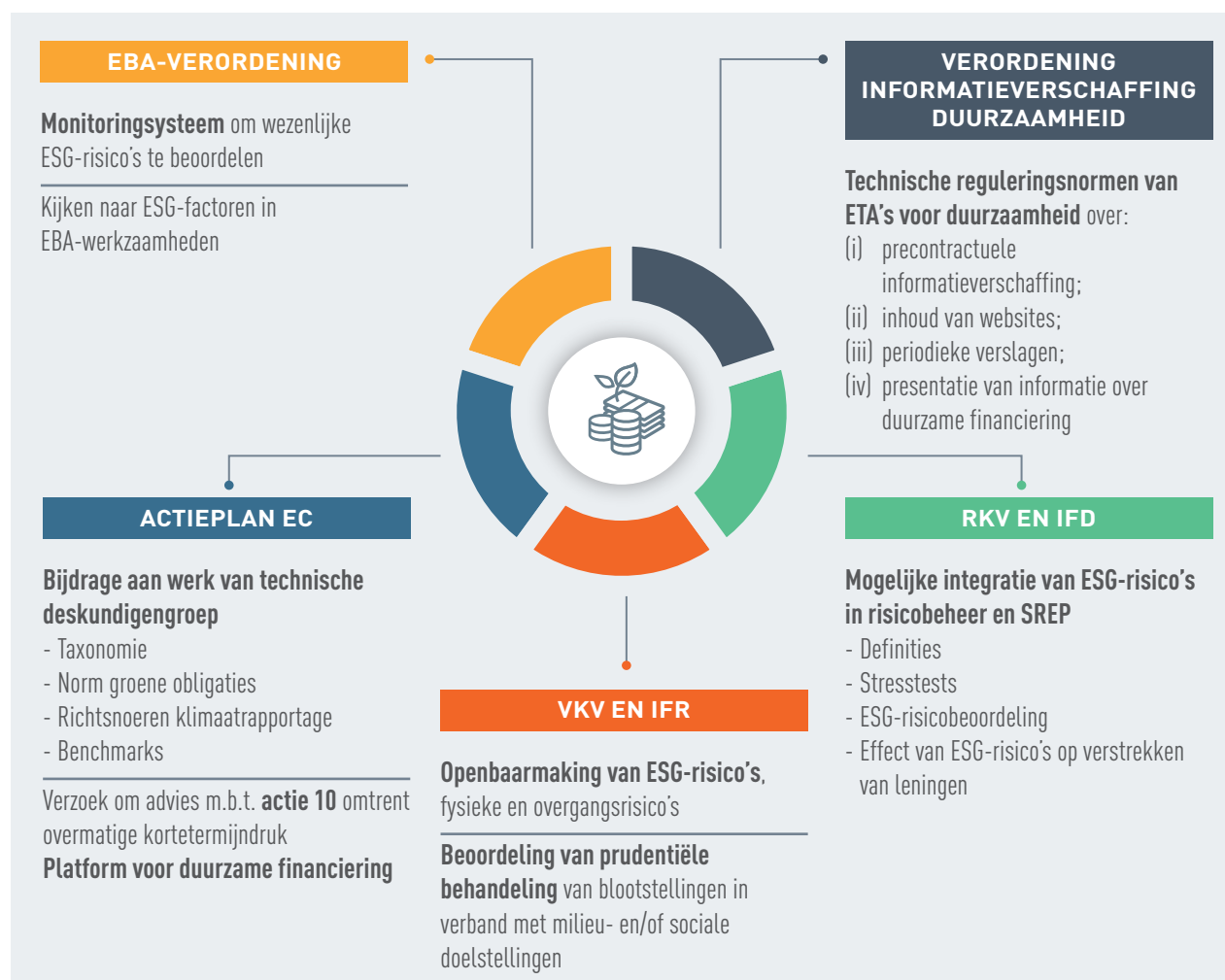
Met deze activiteiten reageert EBA op het actieplan van de Europese Commissie over de

financiering van duurzame groei, waarin de ETA's worden opgeroepen rechtstreeks steun aan de uitvoering van het plan te verlenen door specifieke taken uit te voeren. De ETA's moeten advies geven over de manier waarop in de relevante EU-wetgeving inzake financiële diensten doeltreffend rekening kan worden gehouden met duurzaamheidsoverwegingen, en helpen bestaande leemten op te sporen.

Analyseren van marktpraktijken en factoren van kortetermijndenken in de banksector

Als reactie op een verzoek om advies van de Europese Commissie heeft de EBA een relevante analyse verricht en haar bevindingen

Figuur 2: EBA-mandaten voor duurzame financiering

gepresenteerd in haar verslag over de overmatige druk die de financiële sector op de korte termijn op ondernemingen uitoefent. In het verslag worden drie perspectieven met betrekking tot het kortetermijndenken onder de loep genomen: het perspectief van de banken, het perspectief van de ondernemingen en het perspectief vanuit duurzame financiering. Het bevat aanbevelingen over het te voeren beleid: er wordt gepleit voor het verstrekken van relevante informatie en prikkels om banken aan te sporen in hun strategieën en governance meer naar de lange termijn te kijken.

ESG-overwegingen in de werkzaamheden van de EBA integreren

In lijn met haar oprichtingsverordening moet de EBA bij het uitoefenen van haar bevoegdheden en het verrichten van haar taken gebruikmaken van duurzame bedrijfsmodellen en ESG-factoren integreren. De EBA moet tevens een monitoringsysteem opzetten om wezenlijke ESG-risico's te beoordelen en gemeenschappelijke methoden ontwikkelen om na te gaan wat voor effect economische scenario's op de financiële positie van een instelling hebben. Daarbij houdt zij de risico's van negatieve ontwikkelingen op milieugebied in de gaten.

Volgens de herziene RKV 5 dient de EBA criteria op te stellen om inzicht te verkrijgen in de gevolgen van ESG-risico's voor de financiële stabiliteit van instellingen. Het doel hiervan is vast te stellen welke strategieën en processen kunnen worden gebruikt om deze risico's te beheren en de eventuele opnemings van deze risico's in de toetsing en evaluatie door de bevoegde autoriteiten (SREP) te beoordelen. De herziene VKV 2 introduceert de vereiste dat grote instellingen informatie over ESG-risico's moeten verschaffen en dat de EBA de specifieke kenmerken van deze informatieverschaffing in de technische norm voor pijler 3 moet opnemen. Van belang hierbij is dat consumenten en depositohouders worden beschermd en dat er een bijdrage wordt geleverd aan veilige en soepele retailbetalingen in de EU.

Beschermen van consumenten in de EU

De werkzaamheden van de EBA met betrekking tot consumentenbescherming zijn erop gericht de mogelijke schade voor consumenten bij aankoop van retailbankproducten en -diensten te beperken. Het verslag van de EBA over consumententrends voor 2018/2019 maakt gewag van de bijbehorende vraagstukken en de toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief de maatregelen die zij met het oog daarop heeft genomen.

Figuur 3: Voordelen van depositobescherming voor EU-burgers

Betere bescherming van depositohouders in de EU

In 2019 heeft de EBA onderzocht hoeveel vooruitgang de EU-lidstaten hebben geboekt bij de uitvoering van de richtlijn depositogarantiestelsels. De EBA heeft geanalyseerd hoe de huidige regels voor depositobescherming in de EU worden toegepast, vastgesteld welke problemen zich in de praktijk voordoen en specifieke voorstellen gedaan om het kader te verbeteren.

In 2019 heeft de EBA een advies gepubliceerd over problemen met depositobescherming die ontstaan het verlaten van de EU door het Verenigd Koninkrijk. Daarin riep het de aangewezen autoriteiten voor depositogarantiestelsels op ervoor te zorgen dat, in geval van een “no-deal”, houders van deposito’s in vestigingen van Britse kredietinstellingen in de EU afdoende door depositogarantiestelsels van de EU worden beschermd.

Bijdragen aan de interne EU-markt voor retailbetalingen

In maart 2019 heeft de EBA haar centrale register op grond van PSD 2 gelanceerd. Dit register bevat geaggregeerde informatie over alle betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld die een vergunning hebben of geregistreerd staan in de Europese Economische Ruimte (EER), hun agenten en de diensten die zij over de grens verlenen. Het register is gratis en in een machinaal leesbaar formaat beschikbaar.

In april 2019 heeft de EBA een advies gepubliceerd over de aard van de kennisgeving van paspoorten van betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld die gebruik maken van agenten en distributeurs uit een andere lidstaat. In dit advies worden de criteria uiteengezet aan de hand waarvan bevoegde autoriteiten moeten bepalen of de aanwijzing van agenten of distributeurs op het grondgebied van een andere lidstaat gelijk kan worden gesteld aan een “vestiging”.

Het sectoroverschrijdende werk van de ETA's in het kader van het Gemengd Comité

Ook in 2019 speelde het Gemengd Comité onder voorzitterschap van Eiopa een centrale rol in de coördinatie en uitwisseling van informatie tussen de ETA's onderling en met de Europese Commissie en het Europees Comité voor systeemrisico's. Het Gemengd Comité bleef werk verrichten op belangrijke sectoroverschrijdende gebieden, zoals het verbeteren van de consumentenbescherming, de monitoring van financiële innovatie, en de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. De ETA's hebben hun voorbereidingen op het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU voortgezet.

Waarborgen van consumentenbescherming binnen de financiële dienstverlening en monitoren van financiële innovatie

Consumentenbescherming en financiële innovatie hadden opnieuw een prominente plaats op de agenda van het Gemengd Comité. De ETA's hebben hun definitieve aanbevelingen gepubliceerd na een raadpleging over

gerichte wijzigingen op de gedelegeerde verordening die voorschriften bevat voor essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (priip's). De ETA's hebben besloten nu nog geen gerichte wijzigingen voor te stellen en zijn in plaats daarvan met een uitgebreidere herziening van de gedelegeerde priip-verordening begonnen. Hiertoe hebben zij bijgedragen aan tests voor consumenten die door de Europese Commissie werden uitgevoerd. In oktober 2019 werd een openbare raadpleging over het essentiële-informatiedocument voor priip's gestart.

Daarnaast hebben de ETA's een verklaring over toezicht uitgegeven. Deze verklaring betreft de prestatiescenario's die in het essentiële-informatiedocument voor priip's worden beschreven, en heeft tot doel een consistente aanpak te bevorderen en, vóór de afronding van de lopende herziening van de priip's, de bescherming van retailbeleggers te verbeteren.

Het Gemengd Comité heeft ook een verslag gepubliceerd over het grensoverschrijdende

toezicht op financiële retaildiensten. Daarin hebben de ETA's de belangrijkste problemen opgesomd waarop de nationale bevoegde instanties stuiten wanneer zij toezicht uitoefenen op financiële instellingen die binnen de EU grensoverschrijdende financiële retaildiensten verlenen. Ook hebben zij in dit verslag aanbevelingen aan de nationale bevoegde autoriteiten en de EU-instellingen gedaan over de wijze waarop zij deze problemen kunnen verhelpen.

De zevende Dag van de Consumentenbescherming van de gezamenlijke ETA's vond eind juni 2019 plaats in Dublin. De focus van het goed bezochte evenement lag op i) de ETA's en hun mandaat op het vlak van financiële educatie – hoe verder?, ii) de herziening van de priip's in 2019 – uitdagingen en kansen voor de toekomst en iii) het opnemen van duurzaamheidsvoorkeuren van de consument in de distributie van financiële producten.

ETA's gaan aan betere informatieverstopping over duurzame financiering werken

In de richtlijn betreffende informatieverstopping over duurzame financiering zijn ESG-openbaarmakingsvereisten voor een breed scala aan financiële marktdeelnemers, financieel adviseurs en financiële producten opgenomen. Deze verordening biedt de ETA's de mogelijkheid om technische normen op te stellen voor zowel de rapportage van ongunstige effecten op entiteitsniveau als voor precontractuele informatieverstopping, openbaarmaking op de website en het periodiek verstrekken van informatie over producten.

Sectoroverschrijdende risico's en toezicht op marktontwikkelingen en zwakke plekken

Het Gemengd Comité bleef fungeren als een belangrijk forum voor discussies over marktontwikkelingen en een grondige analyse van opkomende risico's. In zijn tweejaarlijkse verslagen over sectoroverschrijdende risico's stelde het comité vast wat de belangrijkste punten van zorg van de toezichthouders waren.

In het voorjaarsverslag noemde het Gemengd Comité diverse risico's als potentiële bronnen van instabiliteit, namelijk een plotselinge herziening van risicopremies na een piek in de volatiliteit en bijbehorende marktcorrecties, voortdurende onzekerheid over de voorwaarden voor het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU en cyberaanvallen. Ook bevatte het verslag de waarschuwing van de ETA's aan retailbeleggers die in virtuele valuta's beleggen. Daarnaast werd gewezen op de risico's van klimaatverandering en de overgang naar een koolstofarmere economie.

Het najaarsverslag van het Gemengd Comité ging onder meer over het risico van hardnekkig lage rentes, die op de winstgevendheid en de opbrengsten van financiële instellingen blijven drukken, waardoor het rendementsstreven nieuw leven werd ingeblazen. Ook werd daarin duidelijk gemaakt dat het nodig is de overgang naar een duurzamere economie te maken en naar ESG-risico's te kijken, wat mogelijk kan leiden tot problemen voor de levensvatbaarheid van bedrijfsmodellen met een grote blootstelling aan klimaatgevoelige sectoren. Tot slot werden de instellingen opnieuw aangemoedigd noodplannen voor de Brexit op te stellen.

Bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering

Als het gaat om de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT) hield het Gemengd Comité zich bezig met de uitvoering van het AML-actieplan van de Raad. In het plan wordt nadruk gelegd op een betere samenwerking tussen AML/CFT-toezichthouders onderling en ook tussen AML/CFT-toezichthouders en prudentiële toezichthouders. Op basis daarvan heeft het Gemengd Comité richtsnoeren gepubliceerd die voor toezichthouders een formeel kader bieden om binnen AML/CFT-colleges samen te werken en informatie over ondernemingen uit te wisselen.

Het Gemengd Comité heeft ook zijn tweede gezamenlijk advies over de ML/TF-risico's in de financiële sector in de EU uitgebracht. Op grond van gegevens en informatie van nationale bevoegde AML/CFT-autoriteiten hebben de ETA's geconstateerd dat het monitoren van transacties en het melden van verdachte transacties nog steeds vragen oproept, vooral in sectoren waar de bedrijfsmodellen van financiële instellingen op frequente transacties zijn gebaseerd. Het advies was bedoeld om meer inzicht in de ML/TF-risico's binnen de EU te verschaffen en daarmee de EU beter tegen deze risico's te beschermen.

De ETA's gingen door met de herziening van de richtsnoeren betreffende risicofactoren, om deze in overeenstemming met de vijfde AML-richtlijn te brengen en een aanpak te formuleren voor de risicofactoren in sectoren die nog niet onder de richtsnoeren vallen.

Nadat de evaluatie van de ETA's had plaatsgevonden en er wijzigingen in hun verordeningen waren doorgevoerd, werd de EBA in januari 2020 verantwoordelijk voor AML/CFT-aangelegenheden. Hoewel AML/CFT nu niet langer tot de taken van het Gemengd Comité behoort, blijven Eiopa en ESMA wel nauw betrokken bij de werkzaamheden op dit gebied binnen hun respectieve sectoren.

Monitoring van financiële conglomeraten

Het Gemengd Comité heeft zijn jaarlijkse lijst van financiële conglomeraten gepubliceerd; hieruit blijkt dat het groepshoofd van 77 financiële conglomeraten zich in de EU/EER

bevindt, met telkens één groepshoofd in Zwitserland, Bermuda en de Verenigde Staten. Daarnaast publiceerde het Gemengd Comité een raadplegingsdocument over voorgestelde ontwerpen van technische normen voor rapportagesjablonen voor conglomeraten in verband met intragroeptransacties en risicoconcentratie.

Innovatie en FinTech

Na de publicatie in januari 2019 van het gezamenlijke ETA-verslag over "proeftuinen" en innovatiehubs heeft het Gemengd Comité het Europees forum voor innovatiefacilitators (EFIF) opgericht. In het verslag werd vastgesteld dat er actie nodig is om de coördinatie en samenwerking tussen facilitators van innovatie te verbeteren, zodat FinTech in de hele interne markt kan worden opgeschaald. Het EFIF biedt een platform voor toezichthouders om regelmatig ervaringen te delen en tot gemeenschappelijke standpunten te komen over de regelgeving voor innovatieve producten, diensten en modellen, met als gevolg meer bilaterale en multilaterale coördinatie.

Ook hebben de ETA's in april 2019 twee gezamenlijke adviezen gepubliceerd in antwoord op verzoeken die de Europese Commissie in haar FinTech-actieplan heeft verwoord, één over verbeteringen in de wetgeving van de vereisten voor ICT-risicobeheer en één over een coherent kader voor het testen van de bestendigheid tegen cyberaanvallen. De ETA's streven ernaar dat voor iedere betrokken entiteit duidelijke algemene eisen gaan gelden als het

gaat om ICT-governance, waaronder cyberveiligheid, om gereguleerde diensten veilig te kunnen verlenen.

Coördinatie in verband met securitisatie

In 2019 begon het nieuwe securitisatiecomité van het Gemengd Comité de bevoegde autoriteiten in de EU te helpen hun taken op grond van de securitisatieverordening te coördineren. Dit comité fungeert als platform voor het bespreken van praktische/operationele kwesties die te maken hebben met de taken van de bevoegde autoriteiten op het gebied van toezicht en handhaving. Daarmee zorgt het voor consistentie binnen alle betrokken sectoren en bevordert het de inzet van beste praktijken wat het toezicht betreft.

Andere relevante sectoroverschrijdende werkzaamheden van het Gemengd Comité

In mei 2019 heeft het Gemengd Comité een tweede wijziging gepubliceerd op de technische normen voor de mapping van kredietrisicobeoordelingen van externe kredietbeoordelingsinstellingen op grond van de VKV. De wijziging is doorgevoerd naar aanleiding van de uitkomsten van een onderzoek waarbij werd nagegaan of de bestaande mapping toereikend was.

In december 2019 heeft het Gemengd Comité het eindverslag over de ontwerpen van technische reguleringsnormen gepubliceerd met daarin het voorstel om de gedelegeerde verordening van de Europese Commissie inzake risicolimiteringstechnieken voor niet door een centrale tegenpartij geclearde otc-derivatencontracten (bilaterale margeverplichtingen) op basis van de verordening betreffende de Europese marktinfrastructuur te wijzigen. In de ontwerpen van de technische reguleringsnormen wordt, met het oog op het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU, voorgesteld een beperkte vrijstelling te introduceren om het voor tegenpartijen in de EU gemakkelijk te maken bepaalde otc-derivatencontracten gedurende een specifieke tijdsperiode te vernieuwen. Deze wijzigingen worden uitsluitend

van toepassing mocht het Verenigd Koninkrijk de EU zonder terugtrekkingsakkoord verlaten (in een "no-deal"-scenario).

Bezwaarcommissie

In 2019 werden twee bezwaarschriften behandeld, één tegen een handeling van ESMA en één tegen een handeling van de EBA.

In maart 2019 heeft de bezwaarcommissie uitspraak gedaan over de bezwaarschriften die vier Zweedse banken tegen besluiten van de raad van toezichthouders van ESMA hadden ingediend. De raad was van oordeel dat de banken de verordening inzake ratingbureaus uit onachtzaamheid hadden overtreden omdat zij schaduwratings in hun kredietonderzoeksverslagen hadden opgenomen. De raad heeft toezichtmaatregelen genomen in de vorm van openbare mededelingen en boetes van 495 000 EUR per bank. De bezwaarcommissie handhaafde het besluit van de raad van toezichthouders van ESMA als het gaat om de centrale vraag, namelijk of de kredietonderzoeksverslagen van de banken onder de verordening inzake ratingbureaus vielen. De commissie vond echter wel dat de banken (die tijdens het onderzoek van ESMA vrijwillig de gewraakte activiteiten hadden gestaakt) niet uit onachtzaamheid hadden gehandeld.

In oktober 2019 heeft de bezwaarcommissie haar besluit gepubliceerd over het bezwaar dat ratingbureau Creditreform AG tegen een handeling van de EBA had aangetekend. Het Duitse bureau had bezwaar gemaakt tegen de goedkeuring door het Gemengd Comité van bepaalde ontwerpen van technische uitvoeringsnormen die de Europese Commissie aan het comité had voorgelegd. De bezwaarcommissie heeft het bezwaar als niet-ontvankelijk verworpen, conform de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie, die luidt dat voorbereidende handelingen, zoals ontwerpen van technische uitvoeringsnormen, niet door een autonome rechterlijke of semirechterlijke instantie mogen worden getoetst, maar dat toetsing moet plaatsvinden via een onderzoek naar de legitimiteit van de definitieve handeling die de Europese Commissie heeft vastgesteld.

Risico's, zwakke plekken en gegevens analyseren

Trends en potentiële risico's en zwakke plekken vaststellen en analyseren

Onderzoeken van vraagstukken in verband met fiscale arbitrage

Op 29 november 2018 heeft het Europees Parlement een resolutie aangenomen over "het cum-ex-schandaal: financiële criminaliteit en de mazen in het huidige wetgevingskader". Naar aanleiding daarvan heeft de EBA vanuit een AML/CFT-invalshoek en vanuit een meer algemeen perspectief van prudentieel toezicht naar regelingen voor dividendarbitrage gekeken. De EBA is met name twee onderzoeken onder AM/CFT- en prudentiële toezichthouders gestart, en wel in mei 2019 en juli 2019.

De werkzaamheden van de EBA met betrekking tot het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU

In 2019 bleef de EBA de ontwikkelingen aangaande de Brexit nauwlettend volgen om te begrijpen welke risico's banken en consumenten in de EU mogelijk lopen. Zij heeft ervoor gezorgd dat de banksector in de EU op het vertrek van het Verenigd Koninkrijk is voorbereid, en heeft de consumenten adequate informatie verschaft. Als onderdeel van haar risicoanalyse en monitoring bleef de EBA, samen met de betrokken bevoegde autoriteiten, nagaan in hoeverre de noodplannen van banken, betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld in de EU gereed zijn en worden uitgevoerd. Tevens heeft de EBA erop gewezen dat de door de Brexit getroffen instellingen de daarmee samenhangende risico's, plannen en veranderingen adequaat naar hun klanten in de EU moeten communiceren.

Beoordeling van risico's en zwakke plekken in de banksector

Een van de belangrijkste taken van de EBA is helpen de stabiliteit, integriteit, transparantie en het ordelijk functioneren van de banksector in de EU te waarborgen. Hiertoe volgt en beoordeelt de EBA marktontwikkelingen en stelt zij vast wat de risico's en zwakke plekken van de banken in de EU zijn. Op basis van de beoordeling van deze risico's en zwakke punten worden indien nodig beleidsmaatregelen getroffen.

Een wezenlijk instrument voor deze beoordeling is het jaarlijkse risicobeoordelingsrapport, waarin de belangrijkste ontwikkelingen en trends in de EU-banksector worden beschreven voor een steekproef van 183 banken uit 30 EER-landen.

In het rapport voor 2019 werd geconstateerd dat de solvabiliteitsratio's van de banken grotendeels ongewijzigd waren gebleven, terwijl het percentage niet-renderende leningen gedurende het jaar verder was gedaald. De activa van de EU-banken namen tussen juni 2018 en juni 2019 met 3 % toe, wat voor een belangrijk deel te danken was aan leningen aan consumenten en kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). In het rapport werd ook erkend dat banken zich vooral op meer risicovolle segmenten richten vanwege hun rendementsstreven dat gedijt in een klimaat van krimpende marges en lagere rentes. De winstgevendheid bleef gering en voor veel banken viel het rendement op eigen vermogen nog altijd lager uit dan de kosten ervan. Daarnaast bleek het constant hoge operationeel risico voor een aanzienlijk deel te wijten aan onder meer de alomtegenwoordigheid van de technologie in digitaal bankieren en de toenemende gevallen van witwassen en terrorismefinanciering.

Monitoring van de ontwikkelingen in de EU-banksector

De risicobeoordelvragenlijst is een ander belangrijk monitorings- en beoordelingsinstrument dat de EBA gebruikt om vast te stellen wat de voornaamste risico's en zwakke plekken in de EU-banksector zijn. In 2019 gaven 65 banken in 25 landen hun mening via deze vragenlijst van de EBA.

Het driemaandelijks risicodashboard bleef in 2019 het vlaggenschipinstrument dat de regelmatige risicobeoordelingen van de EBA ondersteunt en de EBA in staat stelt haar rol als gegevensverstrekker te vervullen. Heel 2019 bevestigde het risicodashboard consequent, voor het banksysteem van de EU, gewogen gemiddelden van de "fully loaded" tier 1-kernkapitaal-(CET1)-ratio van meer dan 14 %, een percentage niet-renderende leningen dat daalde tot minder dan 3 % en een matige winstgevendheid, met een rendement op het eigen vermogen van ongeveer 7 %.

Naast deze reguliere beoordelingen wendt de EBA extra middelen aan voor jaarlijkse thematische risico-evaluaties, zoals van de financieringsplannen en de activabezwaaring van banken. Met deze twee verslagen wordt de samenstelling van de financieringsbronnen in de EU gemonitord en kunnen de toezichthouders beoordelen hoe duurzaam de belangrijkste financieringsbronnen van de banken zijn.

Daarnaast rapporteert de EBA over de vooruitgang die is geboekt met betrekking tot niet-renderende leningen en de toekomstige uitdagingen daaromtrent, met een beoordeling van de belangrijkste trends in de kwaliteit van de activa. Bovendien verricht de EBA regelmatig ad-hocanalyses over specifieke belangwekkende onderwerpen voor gebruik tijdens bestuursbesprekingen over risico's en zwakke plekken.

Richtsnoeren inzake de initiëring van en het toezicht op leningen en EBA-verslag over activakwaliteit

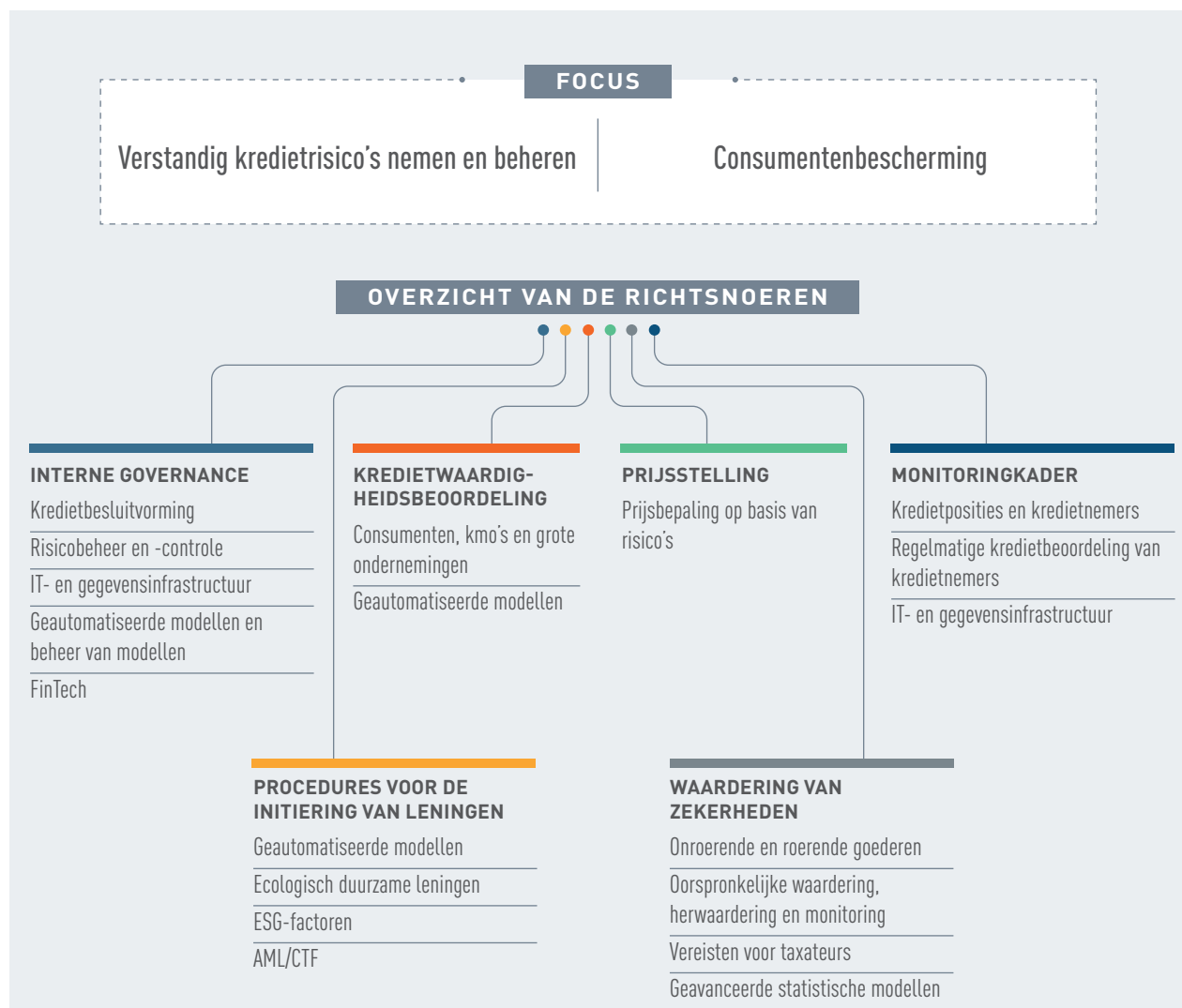
In mei 2020 heeft de EBA richtsnoeren inzake de initiëring van en het toezicht op leningen gepubliceerd. Deze vormden het eindproduct van de EBA binnen het kader van het actieplan van de Raad over niet-renderende leningen.

In dit regelgevingsproduct combineert de EBA prudentiële normen voor kredietrisico, en met name de initiëring van leningen, en maatregelen om consumenten te beschermen. De richtsnoeren weerspiegelen tevens de prioriteiten van toezichthouders en recente beleidsontwikkelingen op het gebied van de kredietverlening, waaronder met betrekking tot AML/CFT, ecologisch duurzame financiering, modellen voor kredietverlening en de waardering van zekerheden, en op technologie gebaseerde innovatieve toepassingen.

Voorbereiding op de EU-brede stresstest 2020, het uitstel ervan en de bespreking van toekomstige wijzigingen in het kader

De EU-brede stresstest is een belangrijk instrument dat door de bevoegde autoriteiten wordt gebruikt om te beoordelen in hoeverre banken bestand zijn tegen relevante economische en financiële schokken en wat hun kapitaalbehoeften zijn. Tevens wordt dit instrument ingezet om resterende gebieden van onzekerheid en passende limiteringsacties te identificeren. Daarnaast zorgt de test voor een versterking van de marktdiscipline via de publicatie van consistente en gedetailleerde gegevens per bank.

De raad van toezichthouders besloot in zijn vergadering van december 2018 in 2020 een EU-brede stresstest uit te voeren. Daarom werden in 2019 uitgebreide voorbereidingen getroffen. De test ging in januari 2020 van start. Vanwege

Figuur 4: Totaalaanpak van EBA voor initiëring van leningen

de uitbraak van het coronavirus en de noodzaak voor banken om zich op hun kernactiviteiten en kritieke functies te richten, werd evenwel besloten de stresstest tot 2021 uit te stellen. In plaats daarvan werd gekozen voor een aanvullende EU-brede transparantie-exercitie zodat actuele informatie over de blootstellingen van banken en de kwaliteit van hun activa aan de marktdeelnemers kon worden verstrekt.

Op 22 januari 2020 heeft de EBA een discussienota gepubliceerd over toekomstige wijzigingen in de EU-brede stresstest. Daarin lanceerde zij een openbare raadpleging om haar visie op de toekomst van deze test uiteen te zetten en opmerkingen en feedback van de diverse belanghebbenden te vergaren.

De EBA wordt groener

De EBA is begonnen met de ontwikkeling van een kader voor de beoordeling van klimaatrisico's om haar nieuwe mandaat krachtens de VKV/RKV te vervullen. De EBA is van plan klimaatrisico's in haar stresstests op te nemen. Klimaatrisico's in een volwaardige EU-brede stresstest integreren is echter geen sinecure. Daarom zal de EBA in 2020 een analyse verrichten om na te gaan hoe gevoelig banken voor deze risico's zijn. Bank

ken zullen daar op vrijwillige basis aan meedoen. De uitkomst hiervan wordt gebruikt als startpunt voor toekomstige werkzaamheden van EBA met betrekking tot de klimaatrisico's.

Benchmarking van nationale kaders voor het afdwingen van de naleving van leenovereenkomsten

Naar aanleiding van het verzoek om advies van de Europese Commissie over het benchmarken van nationale kaders voor het afdwingen van de naleving van leenovereenkomsten heeft de EBA onderzoek verricht naar de efficiëntie

van de juridische procedures hieromtrent als het gaat om terugvorderingspercentages en de tijd waarbinnen leningen worden terugbetaald. Hiertoe heeft de EBA in de tweede helft van 2019 informatie verzameld via een

representatieve steekproef van instellingen en leningen in alle lidstaten van de EU, met betrekking tot een aantal activaklassen. Het was voor het eerst dat binnen de EU zulke informatie over leningen werd vergaard.

Bankgegevens definiëren, verzamelen en analyseren en marktdiscipline via transparantie en openbaarmaking bevorderen

Verbeteren en bijwerken van een robuust kader voor rapportage aan de toezichthoudende autoriteit en zorgen voor grotere evenredigheid en efficiëntie

In november 2019 heeft de EBA haar routekaart voor rapportage aan de toezichthoudende autoriteit gepubliceerd. Daarin geeft zij een overzicht van de strategie op korte en middellange termijn, het proces en de resultaten waaraan de EBA werkt in verband met de nieuwe verordeningen en haar toekomstige mandaten. De routekaart bevat ook een strategie om in te spelen op de noodzaak van grotere evenredigheid en om ervoor te zorgen dat het kader efficiënt blijft.

In 2019 heeft de EBA technische uitvoeringsnormen ontwikkeld naar aanleiding van de

wijzigingen op Verordening (EU) nr. 680/2014 (technische uitvoeringsnormen wat betreft de rapportage aan de toezichthoudende autoriteit) voor de financiële rapportage, de liquiditeitsdekkingsratio, securitisaties (het gemeenschappelijk rapportagekader), gegevens voor de benchmarking van interne modellen en gegevens voor afwikkelingsplanning.

De EBA begon ook met de herziening van het kader voor rapportage aan de toezichthoudende autoriteit en publiceerde een reeks raadplegingsdocumenten waarin de huidige rapportagekaders voor financieringsplannen worden bijgewerkt en wordt ingegaan op de wijzigingen van de verordening betreffende een prudentiële achtervang voor niet-rendende leningen. Een andere raadpleging had betrekking op een nieuw pakket van rapportage en openbaarmaking om de standaard

Figuur 5: De weg naar een efficiëntere en meer evenredige rapportage aan de toezichthoudende autoriteit

voor het totale verliesabsorberend vermogen (TLAC) van de Raad voor financiële stabiliteit in de EU toe te passen en het minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL) dat sinds 2014 van kracht is, aan te vullen.

Tevens startte de EBA een haalbaarheidsstudie naar het geïntegreerde rapportagesysteem, die in 2020 en 2022 gefaseerd wordt afgerond. Het uiteindelijke doel hiervan is de administratieve en financiële lasten voor zowel de autoriteiten als de instellingen te verminderen en de algehele efficiëntie van de rapportage over statistiek en afwikkeling en de rapportage aan de toezichthoudende autoriteit te verbeteren.

Tot slot begon de EBA ook met een onderzoek naar de kosten die banken maken om de technische uitvoeringsnormen voor rapportage aan de toezichthoudende autoriteit na te leven. Het doel hiervan was manieren te vinden om zulke rapportagekosten te beperken, vooral voor kleine en niet-complexe instellingen.

Uitbreiden van geharmoniseerde rapportage naar afwikkeling

In april 2019 heeft de EBA haar besluit over de rapportage van afwikkelingsgegevens van de afwikkelingsautoriteiten aan de EBA vastgesteld en gepubliceerd.

Versterken van de rol van de EBA als EU-gegevensknooppunt

Om het financiële systeem van de EU transparant te maken, is het belangrijk gegevens over de totale populatie van EU-banken te verzamelen en te verspreiden. Hiertoe is een betrouwbaar, veilig en doeltreffend platform om toezichtgegevens van alle EU-/EER-banken te vergaren, van eminent belang. Dankzij dit platform kan de financiële sector grondiger worden geanalyseerd, waardoor het hele Europese banksysteem transparanter en gezonder wordt. Op deze wijze worden mogelijke risico's voor het EU-publiek voorkomen. Tot slot zal het platform ook bijdragen aan de vorming van een geharmoniseerd regelgevings- en toezichtkader voor banken in de EU.

In 2019 heeft het Europese gecentraliseerde infrastructuur voor toezichtgegevens (EUC-LID)-project een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het EU-knooppunt voor

bankgegevens van de EBA, door de verzamelde mastergegevens aan toezichthouders en openbare gebruikers aan te bieden. Deze gegevens vormen een bron van actuele informatie voor het controleren van de status en details van krediet- en betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld.

Nationale toezichthouders en anderen helpen de gegevens te gebruiken, is een belangrijke stap in de goede richting. Hierdoor krijgt de rol van de EU als toonaangevend knooppunt voor EU-bankgegevens steeds meer vorm en is de kans groot dat de openbaarmaking van gegevens over de banksector gegarandeerd blijft. Wat dit betreft bleef de EBA haar steun verlenen door informatie over de volledige reeks risico-indicatoren uit te wisselen die voor ongeveer tweehonderd van de grootste banken in de EU waren berekend, om een klimaat van delen en transparantie te creëren. Daarnaast ging de EBA door met het verbeteren van de analyse-instrumenten om informatie over verschillende onderwerpen en risicogebieden op te halen.

Voltooing van EUCLID

EUCLID is het nieuwe gegevensplatform waarmee de EBA bij de bevoegde autoriteiten in de EER gegevens kan verzamelen voor alle kredietinstellingen en bankgroepen in de EER. Dit betekent dat de steekproef van instellingen waarvoor de EBA gegevens verzamelt, zal worden uitgebreid van de ongeveer tweehonderd grootste instellingen in de EER naar alle kredietinstellingen en bankgroepen in de lidstaten van de EER. Via hetzelfde platform zullen diverse andere gegevens, zoals over de afwikkeling van banken, worden verzameld. Op deze wijze wordt gezorgd voor een hoge mate van gegevenskwaliteit, minder belasting voor alle betrokkenen en een vereenvoudigd rapportageproces.

Op weg naar grotere transparantie in gegevens

De jaarlijkse EU-brede transparantie-exercitie is erop gericht de marktdiscipline en de consistentie in de cijfers van de EU-banken te bevorderen. In 2019 vond de zesde editie plaats, waaraan 131 banken uit 27 EU-lidstaten en EER-landen deelnamen. De gepubliceerde gegevens waren nu meer gedetailleerd, omdat ze per kwartaal waren verzameld en niet per halfjaar, zoals voorheen. Dit meer

gedetailleerde karakter zorgt voor een grotere transparantie van de banksector binnen EU en EER en verschaft analisten gegevens voor uitvoeriger onderzoek naar de sector.

Informatieverschaffing in het kader van pijler 3 als instrument om de marktdiscipline te versterken

In november 2019 heeft de EBA haar routekaart gepubliceerd voor het vervullen van de mandaten voor de informatieverschaffing in het kader van pijler 3 en haar nieuwe beleidsstrategie voor deze vorm van openbaarmaking geschetst. In lijn met deze mandaten en beleidsstrategie heeft de EBA twee raadplegingsdocumenten gepubliceerd. De documenten gaan over alomvattende technische uitvoeringsnormen voor de prudentiele informatieverschaffing door instellingen, die gelden voor alle instellingen waarop de openbaarmakingsvereisten van de VKV van toepassing zijn, en over alomvattende technische uitvoeringsnormen voor de informatieverschaffing over afwikkeling, die gelden voor instellingen waarop de TLAC-vereisten van de VKV en de informatieverschaffing over het MREL krachtens de BRRD van toepassing zijn. De doelstellingen van de nieuwe beleidsstrategie luiden als volgt:

Uitbreiding van de gegevensverzameling van de EBA om de implementatie van Bazel III in de EU te monitoren

Het verslag over de monitoringexercitie van Bazel III uit 2019 is gebaseerd op de cijfers die in de kwantitatieve impactstudie worden genoemd, vanuit de veronderstelling dat het kader van Bazel III definitief is geïmplementeerd, en dus dat de EU-afwijkingen over het algemeen uit de EU-regelgeving worden verwijderd (behalve het Deense compromis). Dit leidde tot overschatting van het daadwerkelijke effect van de hervormingen mochten deze afwijkingen in de regelgeving worden gehandhaafd.

De EBA is van plan gegevens te verzamelen om te beoordelen wat de gevolgen zijn van de afwijkingen van het huidige EU-kader ten opzichte van het Bazel III-kader. Op dit moment is de verwachte referentiedatum voor deze gegevensverzameling december 2020. De EBA is ervan uitgegaan dat de sjablonen voor gegevensverzameling die in deze exercitie gebruikt worden, in de loop van 2020 gereed zijn.

Benchmarken van diversiteitspraktijken in kredietinstellingen en beleggingsondernemingen

Instellingen moeten rekening houden met diversiteit wanneer zij nieuwe leden voor het leidinggevend orgaan selecteren, en een diversiteitsbeleid voeren, vooral met het oog op een meer passende vertegenwoordiging van beide seksen in deze organen. In 2019 heeft de EBA de diversiteitspraktijken in het leidinggevend orgaan van 834 instellingen gebenchmarkt, op basis van gegevens uit september 2018.

De EBA heeft door middel van een analyse bepaald of er een verband bestaat tussen de winstgevendheid van een kredietinstelling en de samenstelling van het leidinggevend orgaan in zijn leidinggevende functie. Zij heeft geconstateerd dat kredietinstellingen met uitvoerend directeuren van beide seksen een grotere kans lijken te hebben op een rendement op eigen vermogen van ten minste het gemiddelde van 6,42 % dan kredietinstellingen met uitvoerend directeuren van slechts één sekse. Van de kredietinstellingen met een meer evenwichtige verdeling van de seksen in leidinggevende organen in hun leidinggevende functie heeft 54,70 % een rendement op eigen vermogen van ten minste 6,42 %, terwijl slechts 40,69 % van de instellingen met uitvoerend directeuren van slechts één sekse op dat rendement uitkomt. Bovendien ligt het gemiddelde rendement op eigen vermogen voor instellingen met genderdiversiteit in leidinggevende functies boven het gemiddelde voor andere instellingen (7,28 % versus 5,95 %).

Meten van vorderingen met het MREL

Als onderdeel van haar kwantitatieve monitoring van het MREL heeft de EBA in 2019 verslag gedaan van het verliesabsorberend vermogen van banken waarvoor afwikkeling als de favoriete strategie geldt in geval van bankfalen. In het verslag staat dat de afwikkelingsautoriteiten goede vooruitgang hebben geboekt bij het vaststellen van strategieën en een groeps-MREL voor in de EU gevestigde instellingen sinds de BRRD in 2014 van kracht werd. Na vergelijking van de som van alle besluiten met de totale binnenlandse activa van de EU blijkt dat ongeveer 85 % van de EU-activa valt onder een MREL-besluit dat is gebaseerd op een bail-in- of overdrachtsstrategie.

De organisatie effectief en efficiënt maken

Zorgen voor een soepele verhuizing van de EBA naar Parijs

Op 4 maart 2019 heeft de raad van bestuur de zetelovereenkomst goedgekeurd, die vervolgens op 6 maart 2019 tijdens een ceremonie in Parijs werd ondertekend.

Na de fysieke verhuizing vanuit Londen gebruikt de EBA nu vier verdiepingen (24–27) van de kantoorruimte in Tour Europlaza in Parijs La Défense.

De verhuizing vond plaats tijdens de feestdagen in mei in het weekend van 30 mei tot en met 2 juni 2019. De operatie is soepel verlopen zonder dat EBA haar activiteiten hoefde te onderbreken. Op 3 juni 2019 was al het personeel volledig aan het werk vanaf de nieuwe locatie.

De EBA moet nog steeds de huur, lasten en lokale belastingen voor haar oude kantoren in Londen betalen totdat de ontbindingsclausule van het huurcontract in december 2020 in werking treedt. De EBA wil haar financiële

verplichtingen verder beperken door het pand in Londen onder te verhuren of het contract aan een andere huurder over te dragen. Daarom heeft de EBA in overeenstemming met de EU-aanbestedingsregels een vastgoedadviseur aangesteld.

Een verantwoordelijke, competente en professionele organisatie zijn, met doeltreffende corporate governance en efficiënte processen

De evaluatie van de ETA's

In de nasleep van de financiële crisis onderging het toezichtkader van de EU een complete metamorfose. Dit leidde tot de oprichting van de drie ETA's voor banken, kapitaalmarkten en verzekeringen en pensioenen, en van het Europees Comité voor systeemrisico's voor het monitoren van macro-economische risico's. In 2019 werden de medewetgevers het eens over de voorgestelde wijzigingen in het toezichtkader van de ETA's.

Door deze wijzigingen kreeg de EBA ruimere taken en bevoegdheden.

De EBA kreeg een grotere rol op het gebied van de bestrijding van witwaspraktijken en terrorismefinanciering, consumentenbescherming en de betrekkingen met derde landen. De toepassing en de reikwijdte van EBA-instrumenten als collegiale toetsing, de procedure voor inbreuken op het EU-recht en bemiddeling werden verfijnd waardoor sommige regels voor procedures, methoden en taakomschrijvingen opnieuw moesten worden opgesteld of worden gewijzigd.

Daarnaast heeft de EBA haar governance aangepast, vooral met het oog op belangenconflicten, de overgang naar een meer even-

wichtige verdeling van de seksen in de raad van bestuur, en de integratie van ESG in alle werkgebieden van de EBA.

Dankzij de evaluatie van de ETA's zal de EBA nog transparanter worden en kan zij nog meer op haar handelwijze worden aangesproken. Er gelden duidelijke termijnen voor het uitwisselen van informatie met externe belanghebbenden, bijvoorbeeld voor het beantwoorden van vragen van het Europees Parlement of het indienen van notulen van vergaderingen van de raad van toezichthouders bij het Parlement.

Beslechting van geschillen

Een van de taken van de EBA is een omgeving bieden waarin bevoegde autoriteiten hun geschillen kunnen oplossen. Opdat zij deze taak kan uitvoeren, zijn in haar oprichtingsverordening twee procedures vastgelegd om de bevoegde autoriteiten te helpen hun geschillen te beslechten: bindende bemiddeling en niet-bindende bemiddeling.

In 2019 heeft de EBA bindende bemiddeling verricht in één geschil dat werd opgelost via een minnelijke schikking tussen de betrokken partijen tijdens de verzoeningsfase. Deze zaak had betrekking op afwikkelingsplanning.

Inbreuk op het EU-recht

Artikel 17 van haar oprichtingsverordening verleent de EBA de bevoegdheid om mogelijke inbreuken op het EU-recht door bevoegde autoriteiten, met inbegrip van de bevoegde autoriteiten in de lidstaten en de ECB uit hoofde van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme, te onderzoeken.

In 2019 ontving de EBA drie verzoeken om een vermeende inbreuk of niet-toepassing van EU-recht te onderzoeken. Tijdens deze onderzoeken beoordeelde zij vermeende schendingen van Europese prudentiële vereisten en voorschriften op het gebied van de bestrijding van witwaspraktijken en het depositogarantiestelsel.

Begin 2019 stonden nog zes verzoeken open. Met inachtneming van de criteria van de procedureregels voor het onderzoeken van een inbreuk op het EU-recht werden vervolgens vier verzoeken gesloten zonder dat een onderzoek nodig was. Een ander verzoek werd gesloten zonder een onderzoek in te stellen, nadat de nationale bevoegde autoriteit actie had ondernomen.

In het laatste geval verzocht de Europese Commissie de EBA een formeel onderzoek in te stellen naar een mogelijke inbreuk op het EU-recht van de Estse financiële toezichthoudende autoriteit (Finantsinspektsioon) en de Deense financiële toezichthoudende autoriteit (Finanstilsynet). Vervolgens stelde de EBA een formeel onderzoek in naar activiteiten in verband met de bestrijding van witwaspraktijken door Danske Bank, en in het bijzonder, haar vestiging in Estland.

Het formele onderzoek werd gesloten nadat de raad van toezichthouders van de EBA tijdens zijn vergadering van april 2019 tegen een aanbeveling over inbreuk op het EU-recht had gestemd.

Eind 2019 stonden nog drie verzoeken open, waarnaar de EBA voorbereidende onderzoeken verrichtte: één naar de bestrijding van witwaspraktijken, één met betrekking tot de richtlijn woningkredietovereenkomsten en kredietbemiddelaars en één naar depositogarantiestelsels.

Juridische ondersteuning verlenen voor het werk van de EBA

De juridische eenheid verleent ondersteuning aan de bestuursorganen, aan het management en de kernbeleids- en de operationele functies van de EBA. Met betrekking tot de regelgevingsactiviteiten van de EBA levert de juridische eenheid analyses en ondersteuning voor het opstellen van bindende technische normen, richtsnoeren, aanbevelingen en adviezen, evenals juridische analyses van voorgestelde technische normen, richtsnoeren en aanbevelingen.

De juridische eenheid verleent ook advies over toezichtactiviteiten door aanbevelingen voor toezicht te geven en door de geschillenbeslechting te faciliteren. Met betrekking tot de institutionele opzet van de EBA heeft de eenheid in 2019 juridische ondersteuning gegeven in zaken die verband hielden met de verhuizing

van de EBA, in het bijzonder met het onderhandelen over en opstellen van contracten, waaronder voor de huur van EBA's nieuwe kantoor in Parijs; kwesties met betrekking tot het Statuut van de ambtenaren en de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Unie; vraagstukken in verband met governance; verzoeken om publieke toegang tot documenten; kwesties met betrekking tot beroepsgeheim en vertrouwelijkheid; intellectuele-eigendomsrechten; protocol en aangelegenheden in verband met de betrekkingen van de EBA met de Franse autoriteiten; en verzoeken van EU-organen als de Europese Rekenkamer en de Europese Ombudsman. Als onderdeel van de doorlopende monitoring van het wettelijk kader van de EBA werkt de juridische eenheid aan een uitgebreidere toepassing van goede administratieve praktijken.

Werken aan de bescherming van persoonsgegevens

Gezien haar verantwoordelijkheid voor gegevensbescherming overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2018/1725 moet de EBA contact onderhouden met het bureau van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS). In 2019 brachten de daartoe aangewezen functionarissen binnen de EBA het belang van gegevensbeschermingskwesties onder de aandacht bij het EBA-personeel, vooral door het belang van gegevensbescherming ter sprake te brengen tijdens voorlichtingsbijeenkomsten en introductiebijeenkomsten voor nieuwkomers. De daartoe aangewezen functionarissen hebben actief deelgenomen aan bijeenkomsten van het EU-Gegevensbeschermingsnetwerk, ook in verband met de recente herziening van de algemene verordening persoonsgegevens (AVG).

Het interactieve gemeenschappelijke rulebook onderhouden

Het interactieve gemeenschappelijke rulebook maakt het voor belanghebbenden mogelijk niet alleen toegang te krijgen tot de toepasselijke wetgevingskaders (de VKV, de RKV, de richtlijn herstel en afwikkeling van banken (BRRD), de richtlijn depositogarantiestelsels, PSD 2 en de richtlijn woningkredietovereenkomsten), maar ook de daarmee verbandhoudende technische normen (technische regulerings- en uitvoeringsnormen) die door de EBA zijn ontwikkeld en door de Europese Commis-

Digitale diensten leveren ter ondersteuning van de kernfuncties en het interne beheer van de EBA

In 2019 heeft de EBA haar vijfjaren-IT-strategie voor digitale transformatie vastgesteld. Het doel hiervan is van de EBA een digitaal agentschap te maken dat als EU-gegevensknooppunt fungeert, en de waarde voor de achterban van de EBA en uiteindelijk ook voor de EU-burgers te maximaliseren.

Als onderdeel van het werkprogramma voor de verhuizing naar Parijs heeft de EBA een nieuwe moderne en veilige kantoorinfrastructuur betrokken met connectiviteit voor een veilige, zeer mobiele, draadloze werkomgeving, en audiovisuele infrastructuur voor vergaderruimtes en conferentiefaciliteiten.

In aanloop naar het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU in januari 2020 heeft de EBA een belangrijke migratie van het datacentrum naar een Interagency Community Cloud-omgeving verricht, in lijn met haar hostingstrategie.

Het verzamelen van gegevens werd mogelijk gemaakt via het EUCLID-programma, dat het digitale kernelement vormt van EBA's strategie om het toezicht op de hele banksector in de EU uit te breiden. In 2019 werd de Master Data Management-engine geïmplementeerd, met een convergerend platform voor het register van kredietinstellingen en het register van betalingsinstellingen.

Voorlichting en promotie van de werkzaamheden van de EBA

In 2019 heeft het Communicatieteam meerdere taken opgepakt om een groot aantal publicaties te promoten en de levering van de belangrijkste projecten van de EBA op belangrijke terreinen te ondersteunen, zoals vermeld in het werkprogramma. Voorbeelden hiervan zijn het risicobeoordelingsrapport en de transparantie-exercitie, de monitoring van de implementatie van Basel, financiële technologieën en duurzame financiering, de bestrijding van witwaspraktijken enz.

sie zijn vastgesteld, de richtsnoeren van de EBA en een vraagbaak betreffende deze wet- en regelgevende teksten te raadplegen.

Met behulp van de vragentool van het gemeenschappelijke rulebook kunnen instellingen, brancheverenigingen, bevoegde autoriteiten en andere belanghebbenden vragen stellen over wetsteksten. Dit instrument vormt een richtingwijzer en heeft tot doel het regelgevingskader voor banken in de hele EU consistent toe te passen en ten uitvoer te leggen.

De gestelde vragen worden grondig bestudeerd met raadpleging van de EBA, de Europese Commissie en de bevoegde autoriteiten. Niettemin kan alleen het Hof van Justitie van de Europese Unie definitieve interpretaties van de EU-wetgeving verstrekken.

De vraagbaak heeft geen wettelijk bindende kracht en is niet onderworpen aan de "pas toe of leg uit"-regel, maar de EBA en de nationale bevoegde instanties kijken er wel kritisch naar vanwege het ontegenzeggelijke praktische belang ervan voor het realiseren van een gelijk speelveld.

Het belang van de vragentool komt tot uitdrukking in het voortdurend grote aantal voorgelegde vragen. Op 31 december 2019 waren er via deze speciale vragentool 5 070 vragen ingediend.

In totaal werden er dit jaar 130 nieuws- en persberichten uitgebracht. Er werden, reactief of proactief, mediabriefings en interviews georganiseerd op basis van de producten van de EBA waarvan gemeend werd dat ze, gezien hun specifieke relevantie of gevoeligheid, aparte media-activiteiten vereisten. Deze activiteiten hadden vooral betrekking op de Brexit, het risicobeoordelingsrapport en de transparantie-exercitie. In 2019 heeft het team 46 interviews en achtergrondbriefings met journalisten georganiseerd.

In lijn met het besluit van de raad van bestuur van de EBA om alle EBA-richtsnoeren en -aanbevelingen in alle officiële talen van de EU te vertalen, werden 69 eindproducten proefgelezen en 7 producten ter beoordeling aan het netwerk van nationale redacteurs voorgelegd.

Het Communicatieteam organiseerde het officiële openingsevenement in Parijs, waarbij vertegenwoordigers van de ECB, de Europese Commissie en Banque de France aanwezig waren.

De bestaande socialemedia-accounts groeiden uit tot een van de belangrijkste middelen om met bank- en financiële specialisten, de EU-instellingen, journalisten en consumenten te communiceren. In 2019 had het Twitter-account van de EBA 11 000 volgers, een toename van 35 % ten opzichte van het jaar ervoor. Het aantal volgers van de LinkedIn-gemeenschap van de EBA verdubbelde bijna tot 41 000.

In het laatste kwartaal van het jaar richtte het team zich op de lancering van de routekaarten van de EBA, het risicobeoordelingsrapport en de transparantie-exercitie, het tweede verzoek om advies over de implementatie van Bazel III en de start van het actieplan inzake duurzame financiering. Al deze activiteiten gingen vergezeld van afzonderlijke communicatie- en socialemediaplannen.

Samen met het Publicatiebureau hebben we een sjabloon ontwikkeld en zijn we begonnen met het produceren van factsheets over diverse belangwekkende thema's om informatie te verschaffen over de meerwaarde die de EBA de EU-burgers biedt.

Prioriteiten voor 2020

Ondersteuning van het risicobeperkingspakket en implementatie van de mondiale normen in de EU

- Helpen nieuwe regelgeving over securitisatie te ontwikkelen
- Convergentie van het toezicht en regels in verband met aanzienlijke risico-overdracht
- Technische normen voor in aanmerking komende passiva ontwikkelen en zorgen voor samenhang met normen voor eigen vermogen
- De monitoring van eigenvermogensinstrumenten voortzetten en het bereik uitbreiden tot uitgiftes op basis van TLAC/MREL
- Over de pijler 2-vereisten communiceren en de opeenvolging daarvan bepalen

Verschaffen van efficiënte methoden en instrumenten voor convergentie van het toezicht en onderwerping aan stresstests

- Helpen pijler 2 in de EU beter te implementeren
- Opstellen van EBA-richtsnoeren voor de beëindiging van kapitaalinstrumenten waarop grandfatheringbepalingen van toepassing zijn
- De monitoring van de toepassing van IFRS 9 en het benchmarken van de modellering van verwachte kredietverliezen voortzetten
- De convergentie van het toezicht via het EBA-convergentieplan 2020 bevorderen

Overgang naar een geïntegreerd EU-gegevensknooppunt en een gestroomlijnd rapportagekader

- De vereisten voor rapportage aan de toezichthoudende autoriteit en openbaarmaking op elkaar afstemmen
- Rapportagepakketten afronden
- Instrumenten voor het gebruiken van gegevens ontwikkelen: accent op gegevensanalyses
- Rapportage aan de toezichthoudende autoriteit uitbreiden naar de hele banksector

Bestrijding van witwaspraktijken en terrorismefinanciering een echte prioriteit voor de EU maken

Bijdragen aan de gezonde ontwikkeling van financiële innovatie en houdbaarheid

- Coördinatie van het Europees forum voor innovatiefacilitators
- Ontwikkelingen op het gebied van RegTech en SupTech monitoren
- Het effect van platformisering beoordelen
- Ontwikkelingen op de markt voor retailbetalingen monitoren
- Integratie van ESG-dimensies in het toezichtkader

Bevordering van een operationeel afwikkelingskader

- De regelgevingsmandaten vervullen
- De samenhang en voortgang in herstel- en afwikkelingsbesluiten ondersteunen

Zorgen voor doeltreffende samenwerking met derde landen

- Monitoring van gelijkwaardigheidsbesluiten

Belangrijke publicaties en besluiten

Volledige lijst van EBA-publicaties en -besluiten in 2019

Product	Titel
Richtsnoeren	Richtsnoeren betreffende de specificatie van de soorten blootstellingen waaraan een bijzonder hoog risico verbonden is op grond van de verordening kapitaalvereisten (VKV)
	Richtsnoeren inzake uitbesteding
	Richtsnoeren inzake de ramingen van LGD die passend zijn voor een economische neergang
	Richtsnoeren inzake ICT en risicobeheer op het gebied van veiligheid
	Richtsnoeren inzake geharmoniseerde definities en templates voor de financieringsplannen van kredietinstellingen
	Gezamenlijke richtsnoeren inzake samenwerking en informatie-uitwisseling ten behoeve van het AML/CFT-toezicht
Technische uitvoeringsnormen	Technische uitvoeringsnormen voor nauw gecorreleerde valuta's
	Gezamenlijke technische uitvoeringsnormen voor de mapping van kredietbeoordelingen van externe kredietbeoordelingsinstellingen uit hoofde van VKV
	Technische uitvoeringsnormen inzake de toezicht- en afwikkelingsrapportage voor EU-instellingen en het bijbehorende datapuntenmodel en XBRL-taxonomie 2.9
	Technische uitvoeringsnormen voor de rapportage van financiële informatie aan de toezichhoudende autoriteit (FINREP)
	Pakket van technische uitvoeringsnormen voor de benchmarkingexercitie in 2020
Technische reguleringsnormen	Technische reguleringsnormen inzake de voorwaarden waaronder instellingen kapitaalvereisten die voortvloeien uit gesecuritiseerde blootstellingen (K_{sub}) mogen berekenen volgens de gekochte-kortlopende-vorderingenbenadering
	Gezamenlijke technische reguleringsnormen krachtens de verordening betreffende de Europese marktinfrastructuur inzake diverse wijzigingen op de bilaterale margeverplichtingen met het oog op het internationale kader
	Technische reguleringsnormen inzake de standaardbenadering voor tegenpartijkredietrisico
Adviezen	Advies over problemen met depositobescherming als gevolg van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU
	Advies over de aard van de kennisgeving van paspoorten voor agenten en distributeurs van elektronisch geld
	Advies over de gelijkwaardigheid van derde landen (Argentinië)
	Advies over de elementen van sterke cliëntauthenticatie (SCA) op grond van PDS 2
	Advies over de communicatie van de risico's van witwassen/terrorismed-financiering (ML/TF) aan onder toezicht staande entiteiten
	Advies over maatregelen om het macroprudentiële risico aan te pakken na een melding van de Finse financiële toezichhoudende autoriteit
	Advies in antwoord op het verzoek om advies van de Europese Commissie over de implementatie van Bazel III in de EU

Product	Titel
	Advies over de uitvoering van de richtlijn depositogarantiestelsels
	Gezamenlijk advies over de ML/TF-risico's in de financiële sector
	Advies over de migratietermijn voor SCA voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties in de elektronische handel
	Advies over het verstrekken van informatie over bankdiensten aan consumenten langs digitale weg
	Advies over de regelgeving voor de securitisaties van niet-renderende blootstellingen
	Advies over de uitvoering van de richtlijn depositogarantiestelsels
	Advies in antwoord op het verzoek om advies van de Europese Commissie over de implementatie van Bazel III in de EU
Verlagen	Gezamenlijk verslag over "proeftuinen" en innovatiehubs
	Verslag over cryptoactiva
	Verslag over de kosten en prestaties van gestructureerde deposito's
	Verslag over consumententrends voor 2018/2019
	Verslag over grootverdieners
	Verslag over de convergentie van toezichtpraktijken
	Verslag over Bazel III-kapitaalmonitoring
	Verslag over liquiditeitsmaatregelen
	Gezamenlijk verslag over risico's en zwakke plekken in het financiële systeem van de EU
	Jaarverslag 2018 van het Gemengd Comité
	Verslag over de werking van de colleges van toezichthouders in 2018
	Jaarverslag 2018
	Verslag over de uitvoering van de richtsnoeren inzake producttoezicht- en -governanceregelingen
	Verslag over het effect van FinTech op bedrijfsmodellen van betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld
	Verslag over de gemaakte vorderingen met de routekaart voor het herstel van IRB-modellen
	Gezamenlijk verslag over het grensoverschrijdende toezicht op financiële diensten
	Verslag over de monitoring van de tenuitvoerlegging van de liquiditeitsdekkingsratio in de EU
	Verslag over het wettelijke bereik en de wettelijke status en de aanpak van de vergunningverlening in verband met FinTech-activiteiten
	Verslag over financieringsplannen
	Verslag over activabezwarende
	Gezamenlijk verslag over risico's en zwakke plekken in het financiële systeem van de EU
	Werkprogramma 2020 van het Gemengd Comité
	Verslag over Bazel III-kapitaalmonitoring
	Verslag over liquiditeitsmaatregelen overeenkomstig artikel 509, lid 1, VKV
	Verslag over potentiële obstakels voor het verlenen van bank- en betalingsdiensten over de grens
	Verslag over niet-renderende leningen
	Jaarlijks risicobeoordelingsrapport
	Verslag over de overmatige kortetermijndruk van de financiële sector op ondernemingen

Product	Titel
Raadplegingsdocumenten	Raadplegingsdocument over kredietrisicolimitering voor instellingen die gebruikmaken van een interneratingbenadering (IRB) met eigen ramingen van verlies bij wanbetaling
	Raadplegingsdocument over geharmoniseerde definities en templates voor de financieringsplannen van kredietinstellingen
	Raadplegingsdocument over technische reguleringsnormen inzake de standaardbenadering voor tegenpartijkredietrisico
	Gezamenlijk raadplegingsdocument over de ontwerpen van technische uitvoeringsnormen voor de melding van intragroeptransacties en risicoconcentratie voor financiële conglomeraten
	Raadplegingsdocument over de initiëring van monitoring van leningen
	Raadplegingsdocument over de vaststelling van de gewogen gemiddelde looptijd van de contractuele bepalingen die in het kader van de tranche van een securitisatietransactie verschuldigd zijn
	Raadplegingsdocument over de voorstellen om een eenvoudig, transparant en gestandaardiseerd kader voor synthetische securitisatie te creëren
	Gezamenlijk raadplegingsdocument over wijzigingen op het essentiële-informatiedocument over priip's
	Raadplegingsdocument over richtsnoeren voor de toepassing van de bepaling over structurele valutaposities
	Raadplegingsdocument over herziene technische uitvoeringsnormen voor rapportage aan de toezichhoudende autoriteit
	Raadplegingsdocument over de ontwerpen van technische regulerings- en uitvoeringsnormen voor de kennisgeving van paspoorten
	Raadplegingsdocument over de ontwerpen van technische uitvoeringsnormen tot wijziging van de verordening inzake de benchmarking van interne modellen
	Raadplegingsdocument over de ontwerpen van technische reguleringsnormen voor de herziening van de identificatie van personeelsleden voor beloningsdoeleinden
Aanbevelingen	Gezamenlijke aanbevelingen betreffende wijzigingen van de essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (priip's)
Besluiten	Gezamenlijke besluiten van de bezwaarcommissie over vier bezwaarschriften op grond van de verordening inzake ratingbureaus
	Gezamenlijk besluit over het bezwaar dat ratingbureau Creditreform AG tegen een handeling van de EBA heeft ingediend
Overige	Risicodashboard met gegevens van het derde kwartaal van 2018
	Jaarlijkse beoordeling van de consistentie van de uitkomsten van interne modellen
	Gezamenlijke multilaterale overeenkomst over de uitwisseling van informatie tussen de Europese Centrale Bank en bevoegde autoriteiten op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (AML/CFT)
	Handboek over waardering voor afwikkelingsdoeleinden
	Herziene lijst van valideringsregels
	Gezamenlijk schrijven aan de Europese Commissie over de ontwerpen van technische reguleringsnormen tot wijziging van de gedelegeerde verordening die voorschriften bevat voor essentiële-informatiedocumenten over priip's
	Toelichting op de eerste reeks vraagstukken die de op grond van de herziene richtlijn betalingsdiensten (PSD 2) geformeerde werkgroep applicatieprogrammeringsinterfaces (API's) aan de orde heeft gesteld
	Centraal register van betalingsinstellingen en instellingen voor elektronisch geld op grond van PSD 2
	Bijgewerkte lijst van andere systeemrelevante instellingen
	Bijgewerkte methodologische leidraad voor risico-indicatoren en analyse-instrumenten

Product	Titel
	Risicodashboard met gegevens van het vierde kwartaal van 2018
	Toelichting op de tweede reeks vraagstukken die de op grond van PSD 2 geformeerde API-werkgroep aan de orde heeft gesteld
	Gezamenlijk advies over de noodzaak van verbeteringen in de wetgeving van de vereisten voor het beheer van de risico's van informatie- en communicatietechnologieën (ICT)
	Gezamenlijk advies over de kosten en baten van een coherent kader voor het testen van de bestendigheid tegen cyberaanvallen voor belangrijke marktdeelnemers en -infrastructuren
	Bijgewerkte lijst van gediversifieerde indexen
	Toelichting op een derde reeks vraagstukken die de op grond van PSD 2 geformeerde API-werkgroep aan de orde heeft gesteld
	Bijgewerkte gegevens over depositogarantiestelsels in de EU
	Methode voor EU-brede stresstest 2020 ter bespreking
	Routekaart voor de nieuwe aanpak van markt- en tegenpartijkredietrisico's
	Risicodashboard met gegevens van het eerste kwartaal van 2019
	Bijgewerkte lijst van tier 1-kernkapitaalinstrumenten van EU-instellingen
	Routekaarten voor de resultaten van de internationale standaard voor financiële verslaglegging (IFRS) 9 en de lancering van een benchmarkingexercitie op basis van IFRS 9
	Toelichting op de vierde reeks vraagstukken die de op grond van PSD 2 geformeerde API-werkgroep aan de orde heeft gesteld
	Schrijven aan de Europese Commissie over de maatregelen die de Estse centrale bank voorstelt om het macroprudentiële risico aan te pakken
	Feedback in verband met de evaluatie van het gebruik, de bruikbaarheid en de implementatie van de vraagbaak betreffende het gemeenschappelijke rulebook
	Bijgewerkte gegevens voor de identificatie van mondiaal systeemrelevante instellingen
	Toelichting op de vijfde reeks vraagstukken die de op grond van PSD 2 geformeerde API-werkgroep aan de orde heeft gesteld
	Fase 2 van het technische pakket voor rapportagekader 2.9
	Herziene lijst van valideringsregels
	EU-brede transparantie-exercitie van 2019
	Risicodashboard met gegevens van het tweede kwartaal van 2019
	Communicatie over het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de EU
	Werkprogramma 2020
	Gezamenlijke verklaring over de consistente toepassing van de priip-verordening op obligaties
	Methode en ontwerpjablonen voor EU-brede stresstest 2020
	Technisch pakket voor rapportagekader 2.9.1
	Routekaarten voor het risicobeperkingspakket
	Actieplan inzake duurzame financiering
	Herziene lijst van valideringsregels
	Sjablonen voor EU-brede stresstest 2020 na uittesten bij banken
	Bijgewerkte CET1-lijst voor het vierde kwartaal van 2019

HOE NEEMT U CONTACT OP MET DE EU?

Kom langs

Er zijn honderden Europe Direct-informatiecentra overal in de Europese Unie. U vindt het adres van het dichtstbijzijnde informatiecentrum op: https://europa.eu/european-union/contact_nl

Bel of mail

Europe Direct is een dienst die uw vragen over de Europese Unie beantwoordt. U kunt met deze dienst contact opnemen door:

- te bellen naar het gratis nummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bepaalde telecomaandieners kunnen wel kosten in rekening brengen),
- te bellen naar het gewone nummer: +32 22999696, of
- een e-mail te sturen via: https://europa.eu/european-union/contact_nl

WAAR VINDT U INFORMATIE OVER DE EU?

Online

Informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europa-website op: https://europa.eu/european-union/index_nl

EU-publicaties

U kunt publicaties van de EU downloaden of bestellen op: <https://op.europa.eu/nl/publications> (sommige zijn gratis, andere niet). Als u meerdere exemplaren van gratis publicaties wenst, neem dan contact op met Europe Direct of uw plaatselijke informatiecentrum (zie https://europa.eu/european-union/contact_nl).

EU-wetgeving en aanverwante documenten

Toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1952 in alle officiële talen, krijgt u op EUR-Lex op: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data van de EU

Het opendataportaal van de EU (<http://data.europa.eu/euodp/nl>) biedt toegang tot datasets uit de EU. Deze gegevens kunnen gratis worden gedownload en hergebruikt, zowel voor commerciële als voor niet-commerciële doeleinden.

EUROPEAN BANKING AUTHORITY

Floor 24-27, Europlaza, 20 avenue André Prothin,
La Défense 4, 92400 Courbevoie, France

Tel. +33 1 86 52 7000

E-mail: info@eba.europa.eu

<http://www.eba.europa.eu>

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

ISBN 978-92-9245-714-3